

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษารูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรการบริหารธุรกิจ ภาควิชา: มหาวิทยาลัยพายัพ-มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ผู้วิจัยได้ให้ศึกษานักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาจริยธรรมธุรกิจในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา พ.ศ 2543 ทั้ง 2 สถาบัน ตอบแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างด้วยรายละเอียดในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาตามจำนวนที่กำหนดไว้ คือจากมหาวิทยาลัยพายัพเป็นจำนวน 160 ฉบับ และจากมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ จำนวน 134 ฉบับ

ผลการศึกษานำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
- 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน
- 4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผล
- 4.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ
- 4.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมกับผลลัพธ์

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1.1 เพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพเป็นหญิงร้อยละ 79.40 เป็นชาย ร้อยละ 20.60 และ นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเป็นหญิงร้อยละ 62.70 เป็นชาย ร้อยละ 37.30 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	สถาบัน			
	มหาวิทยาลัยพายัพ		มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	33	20.60	50	37.30
หญิง	127	79.40	84	62.70
รวม	160	100.00	134	100.00

4.1.2 ศาสนา

ผู้ตอบแบบสอบถามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพร้อยละ 93.75 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาคริสต์ร้อยละ 5.63 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ .62 และนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร้อยละ 88.06 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาคริสต์ร้อยละ 9.70 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ .74 และไม่ตอบร้อยละ 1.5 (ตาราง 4.2)

ตารางที่ 4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการนับถือศาสนา

ศาสนา	สถาบัน			
	มหาวิทยาลัยพายัพ		มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	150	93.75	117	88.06
คริสต์	9	5.63	13	9.70
อิสลาม	1	.62	1	.74
Missing	-	-	2	1.50
รวม	160	100.00	134	100.00

4.1.3 ศาสนาของครอบครัว

ผู้ตอบแบบสอบถามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพร้อยละ 95.63 ครอบครัวนับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาคริสต์ร้อยละ 3.75 ศาสนาอิสลามร้อยละ .62 และนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญร้อยละ 94.78 ครอบครัวนับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาคริสต์ร้อยละ 3.72 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ .75 ไม่ได้ตอบร้อยละ .75 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ศาสนาที่ครอบครัวผู้ตอบแบบสอบถามนับถือ

ศาสนา	สถาบัน			
	มหาวิทยาลัยพายัพ		มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	153	95.63	127	94.78
คริสต์	6	3.75	5	3.72
อิสลาม	1	.62	1	.75
Missing	-	-	1	.75
รวม	160	100.00	134	100.00

4.1.4 ชั้นปีการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพร้อยละ 40 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 39.38 กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 3.13 นักศึกษาที่เรียนเกินกว่า 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.87 และนักศึกษาที่ไม่ได้ตอบคำถามข้อนี้คิดเป็นร้อยละ .62 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญร้อยละ 83.56 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 13.45 เป็นนักศึกษาที่เรียนเกินกว่า 4 ปี นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 2.24 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นจำนวนร้อยละ .75 (ตาราง 4.4)

ตารางที่ 4.4 ชั้นปีที่ผู้ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาอยู่

ชั้นปี	สถาบัน			
	มหาวิทยาลัยพายัพ		มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปีที่ 2	5	3.13	1	.75
ปีที่ 3	63	39.38	3	2.24
ปีที่ 4	64	40.00	112	83.56
อื่นๆ	27	16.87	18	13.45
Missing	1	.62	-	-
รวม	160	100.00	134	100.00

หมายเหตุ อื่นๆ หมายถึงนักศึกษาที่เรียนเกินกว่า 4 ปี

4.1.5 สาขาวิชาที่สังกัด

ผู้ตอบแบบสอบถามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพร้อยละ 35 เป็นนักศึกษาสังกัดภาควิชาอื่นๆ ซึ่งประกอบด้วย ภาควิชาบัญชี ภาควิชาการเงินการธนาคาร และวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารธุรกิจซึ่งไม่ได้อยู่ในคณะบริหารธุรกิจ รองลงมาร้อยละ 20.63 สังกัดอยู่ในภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ และร้อยละ 17.50 สังกัดภาควิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีนักศึกษาที่สังกัดภาควิชาเลขานุการ และการโรงแรมและการท่องเที่ยว มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 11.24 และ 10 ตามลำดับ ภาควิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดน้อยที่สุดคือภาควิชาการตลาด คือร้อยละ 5.63 และนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร้อยละ 58.21 เป็นนักศึกษาสังกัดภาควิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจธุรกิจ รองลงมาร้อยละ 25.37 สังกัดอยู่ในภาควิชาการตลาด ร้อย 7.46 สังกัดภาควิชา-

การจัดการ ร้อยละ 2.99 สังกัดภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ร้อยละ 1.49 สังกัดภาควิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และมีนักศึกษาที่ไม่ได้ตอบคำถามร้อยละ 4.88 (ตาราง 4.5)

ตารางที่ 4.5 สาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัด

ภาควิชา	สถาบัน			
	มหาวิทยาลัยพายัพ		มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การตลาด	9	5.63	34	25.37
การจัดการ	33	20.63	10	7.46
การบริหารทรัพยากรมนุษย์	28	17.50	2	1.49
เลขานุการ	18	11.24	-	-
การโรงแรมและการท่องเที่ยว	16	10.00	4	2.99
อื่นๆ	56	35.00	78	58.21
Missing	-	-	6	4.48
รวม	160	100.00	134	100.00

หมายเหตุ อื่นๆ หมายถึง บัณฑิต – การเงินการธนาคาร และภาควิชาที่เกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ

4.1.6 สถานภาพของวิชา

ผู้ตอบแบบสอบถามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพร้อยละ 85.63 เป็นวิชาบังคับหลักสูตรการบริหารธุรกิจ ร้อยละ 11.87 และร้อยละ 2.50 ไม่ได้ตอบ นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร้อยละ 89.55 เป็นวิชาบังคับทุกหลักสูตร และไม่ได้ตอบร้อยละ 10.45 (ตาราง 4.6)

ตารางที่ 4.6 สถานภาพของวิชา

สถานภาพของวิชา	สถาบัน			
	มหาวิทยาลัยพายัพ		มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิชาเลือกเสรีหลักสูตรการบริหารธุรกิจ	19	11.87	-	-
วิชาบังคับหลักสูตรการบริหารธุรกิจ	137	85.63	-	-
วิชาบังคับทุกหลักสูตร	-	-	120	89.55
Missing	4	2.50	14	10.45
รวม	160	100.00	134	100.00

หมายเหตุ วิชาเลือกเสรีหลักสูตรการบริหารธุรกิจหมายถึงหลักสูตรก่อนปี 2539

ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา กระบวนการ การประเมินผล และการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ
มหาวิทยาลัยพายัพ – มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

จากการศึกษารูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรการบริหารธุรกิจในรูปแบบต่างๆ สามรูปแบบประกอบด้วย การปลูกฝังแบบเป็นทางการ การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ และการปลูกฝังแบบบูรณาการทั้งในด้านของเนื้อหาวิชา กระบวนการการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ เพื่อดูผลลัพธ์ของการปลูกฝังทั้งสามรูปแบบ ได้ข้อสรุปผลลัพธ์ของการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในแต่ละแบบดังนี้

4.2. ด้านเนื้อหาวิชา

การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบต่างๆ ทั้งสามรูปแบบได้ผลลัพธ์ในด้านของความรู้ ทักษะ และ ทักษะ ต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ดังนี้

4.1.1. การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบเป็นทางการ พบว่าผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยคะแนนทางด้านความรู้ และทักษะ ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า การปลูกฝังที่ใช้เนื้อหาวิชาในรูปแบบเป็นทางการจะทำให้นักศึกษาทั้งสองสถาบันได้รับความรู้ และเสริมสร้างทักษะแตกต่างกัน ส่วนผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยทางด้านทัศนคติระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างใด

4.1.2 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการ พบว่าผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ ทักษะ และทักษะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงถึงการปลูกฝังที่ใช้เนื้อหาวิชาแบบไม่เป็นทางการ ไม่มีส่วนทำให้นักศึกษาทั้งสองสถาบันได้รับความรู้ ทักษะ และทักษะแตกต่างกันแต่อย่างใด

4.1.3 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการ พบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ ทักษะ และทักษะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การปลูกฝังที่ใช้เนื้อหาวิชาแบบบูรณาการไม่มีส่วนทำให้นักศึกษาทั้งสองสถาบันได้รับความรู้ ทักษะ และทักษะแตกต่างกันแต่อย่างใด (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.7 รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจทั้งสามรูปแบบกับผลลัพธ์ด้านความรู้ ทักษะ และ ทักษะจากเนื้อหา ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ-นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจ	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ			t-statistic
	($\bar{X}$)	SD	ความหมาย	($\bar{X}$)	SD	ความหมาย	
1. การปลูกฝังแบบเป็นทางการ							
1.1 ความรู้	2.84	0.42	ค่อนข้างสูง	2.46	0.48	ค่อนข้างต่ำ	7.16

ตารางที่ 4.๖ (ต่อ)

1.2 ทักษะ	2.79	0.30	ก่อนข้างสูง	2.73	0.31	ก่อนข้างสูง	1.68
1.3 ทักษะ	3.10	0.36	ก่อนข้างสูง	2.89	0.37	ก่อนข้างสูง	4.90 [*]
2. การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ							
2.1 ความรู้	2.85	0.41	ก่อนข้างสูง	2.94	0.39	ก่อนข้างสูง	-1.92
2.2 ทักษะ	2.82	0.43	ก่อนข้างสูง	2.79	0.35	ก่อนข้างสูง	0.66
2.3 ทักษะ	3.10	0.34	ก่อนข้างสูง	3.02	0.36	ก่อนข้างสูง	1.95
3. การปลูกฝังแบบบูรณาการ							
3.1 ความรู้	3.18	0.28	ก่อนข้างสูง	3.11	0.36	ก่อนข้างสูง	1.83
3.2 ทักษะ	3.14	0.31	ก่อนข้างสูง	3.10	0.34	ก่อนข้างสูง	1.04
3.3 ทักษะ	3.12	0.28	ก่อนข้างสูง	3.13	0.36	ก่อนข้างสูง	-0.26

Sig. = .05^{*}, *P. > .05

เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆทางด้านเนื้อหาวิชา ทั้งสามรูปแบบที่มีต่อผลลัพธ์ทางด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ เป็นดังนี้

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมในรูปแบบเป็นทางการ (Formal instilling) ที่มีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.9)

4.2.1.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบที่เป็นทางการจะทำให้เกิดความรู้ในระดับที่ค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดไว้โดยอาจารย์ผู้สอนจะทำให้เนื้อหาสมบูรณ์ ชวนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและจะได้รับความรู้มาก

-การศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดไว้โดยตัวในบทเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำปัญหาด้านจริยธรรมธุรกิจได้ง่ายขึ้น

-การพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่ตีกรอบไว้โดยตัวโดยผู้สอน และมีกระบวนการที่ชัดเจนจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ และมีแบบแผนที่ชัดเจนขึ้น

-การศึกษาวิชาจริยธรรมธุรกิจที่มุ่งเน้นพฤติกรรมอะไรถูก อะไรผิดในการทำธุรกิจปัจจุบัน จึงควรกำหนดเนื้อหาไว้โดยตัว เพราะจะทำให้เข้าใจปัญหาง่ายขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การจดจำประเภทปัญหาทางจริยธรรมธุรกิจที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจจะทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาได้ถ้าผู้เรียนต้องเผชิญกับปัญหาจริงในการดำเนินธุรกิจ

-หนังสือจริยธรรมธุรกิจที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้กำหนดให้ จะทำให้ผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาค้นหาเอง และทำให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชานี้มากขึ้น

-หลักการพัฒนางริยธรรมธุรกิจตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในวิชานี้ ทำให้ผู้เรียนขาดความเชื่อมั่นว่าจริงๆแล้วปัญหาจริยธรรมธุรกิจปัจจุบันจะสามารถแก้ไขได้จริงหรือไม่เพียงใด

-กล่าวกันว่าจริยธรรมไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ดังนั้นเนื้อหาสาระของวิชาจริยธรรมธุรกิจที่ถูกกำหนดไว้ตายตัวนั้น อาจเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าใจผิด และรับความเชื่อผิดๆว่าธุรกิจไม่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม และจะส่งผลให้การศึกษาวิชานี้เป็นเพียงการเพิ่มช่องทางการกระทำผิด จริยธรรมธุรกิจมากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับสูงได้แก่

-การศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาจริยธรรมธุรกิจดีขึ้น

(3.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-กระบวนการพัฒนางริยธรรมธุรกิจที่ผู้สอนกำหนดไว้ในเนื้อหาวิชานี้ สามารถใช้เป็นแนวทางการฝึกฝน เพื่อการพัฒนางริยธรรมธุรกิจ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง

-หนังสือที่กำหนดโดยผู้สอน จะชวนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง

-การรับรู้ที่ผิดๆ จากเนื้อหา และทฤษฎีจริยธรรมธุรกิจ อาจจะทำให้ผู้ศึกษาดิตเป็นนิสัยได้ แม้จะเป็นเพียงระยะเวลาสั้นๆก็ตาม

4.2.1.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

(1.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการที่ส่งผลต่อความรู้ค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดไว้โดยอาจารย์ผู้สอนจะทำให้เนื้อหาสมบูรณ์ ชวนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและจะได้รับความรู้มาก

-การศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดไว้ตายตัวในบทเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำปัญหาด้านจริยธรรมธุรกิจได้ง่ายขึ้น

(1.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับค่อนข้างต่ำเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้แก่

-การพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่ตีกรอบไว้ตายตัวโดยผู้สอน และมีกระบวนการที่ชัดเจนจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ และมีแบบแผนที่ชัดเจนขึ้น

-การศึกษาวิชาจริยธรรมธุรกิจที่มุ่งเน้นพฤติกรรมอะไรถูก อะไรผิดในการทำธุรกิจปัจจุบัน จึงควรกำหนดเนื้อหาไว้ตายตัว เพราะจะทำให้เข้าใจปัญหาง่ายขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูงได้แก่การปลูกฝังแบบเป็นทางการที่ส่งผลต่อความรู้ค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การจดจำประเภทปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจจะทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ และเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาคได้ ถ้าผู้เรียนต้องเผชิญกับปัญหาจริงในการดำเนินธุรกิจ

-กล่าวกันว่าจริยธรรมไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ดังนั้นเนื้อหาสาระของวิชาจริยธรรมธุรกิจที่ถูกกำหนดไว้ตายตัวนั้น อาจเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าใจผิด และรับความเชื่อผิดๆว่าธุรกิจไม่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม และจะส่งผลให้การศึกษาวิชานี้เป็นเพียงการเพิ่มช่องทางการกระทำผิดจริยธรรมธุรกิจมากขึ้น

-หนังสือจริยธรรมธุรกิจที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้กำหนดให้ จะทำให้ผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาค้นหาเอง และทำให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชานี้มากขึ้น

-หลักการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในวิชานี้ ทำให้ผู้เรียนขาดความเชื่อมั่นว่าจริงๆแล้วปัญหาจริยธรรมธุรกิจปัจจุบันจริงๆแล้วปัญหาจริยธรรมธุรกิจปัจจุบันจะสามารถแก้ไขได้จริงหรือไม่เพียงใด

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการที่ส่งผลต่อทักษะในระดับค่อนข้างสูง ได้แก่

-การศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาจริยธรรมธุรกิจดีขึ้น

-กระบวนการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่ผู้สอนกำหนดไว้ในเนื้อหาวิชานี้สามารถใช้เป็นแนวทางการฝึกฝน เพื่อการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง

-การรับรู้ที่ผิดๆ จากเนื้อหา และทฤษฎีจริยธรรมธุรกิจ จะทำให้ผู้ศึกษาติดเป็นนิสัยได้ แม้จะเป็นเพียงระยะเวลาสั้นๆก็ตาม

-หนังสือที่กำหนดโดยผู้สอน จะชวนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง

ตารางที่ 4.8 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมแบบเป็นทางการ (Formal instilling) ด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ -นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

I. การปลูกฝังแบบเป็นทางการ (Formal Instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) ของ การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจ					
	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
1.1 ด้านความรู้ (Knowledge)						
1.1.1 คำที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดไว้โดยอาจารย์ผู้สอนจะทำให้เนื้อหาสมบูรณ์ ชวนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและจะได้รับความรู้มาก	2.98	0.53	ค่อนข้างสูง	2.61	0.63	ค่อนข้างสูง
1.1.2 การศึกษาวิชาจริยธรรมธุรกิจที่มุ่งเน้นพฤติกรรมอะไรถูก อะไรผิดในการทำธุรกิจปัจจุบัน จึงควรกำหนดเนื้อหาไว้ตายตัว เพราะจะทำให้เข้าใจปัญหาง่ายขึ้น	2.64	0.73	ค่อนข้างสูง	2.29	0.72	ค่อนข้างต่ำ
1.1.3 การศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดไว้ตายตัวในบทเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำปัญหาด้านจริยธรรมธุรกิจได้ง่ายขึ้น	2.88	0.61	ค่อนข้างสูง	2.49	0.72	ค่อนข้างต่ำ
1.1.4 การพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่ตีกรอบไว้ตายตัวโดยผู้สอน และมีกระบวนการที่ชัดเจนจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ และมีแบบแผนที่ชัดเจนขึ้น	2.85	0.69	ค่อนข้างสูง	2.44	0.72	ค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านความรู้	2.84	0.42	ค่อนข้างสูง	2.46	0.48	ค่อนข้างต่ำ
1.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
1.2.1 หนังสือจริยธรรมธุรกิจที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้กำหนดให้ จะทำให้ผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาค้นหาเอง และทำให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชานี้มากขึ้น	2.96	0.63	ค่อนข้างสูง	2.69	0.61	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.๘ (ต่อ)

1.2.2 กล่าวกันว่าจริยธรรมไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ดังนั้นเนื้อหาสาระของวิชาจริยธรรมธุรกิจที่ถูกกำหนดไว้โดยตัวนั้น อาจเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าใจผิด และรับความเชื่อผิดๆว่าธุรกิจไม่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม และจะส่งผลให้การศึกษาวิชานี้เป็นเพียงการเพิ่มช่องทางการกระทำผิดจริยธรรมธุรกิจมากขึ้น	2.59	0.75	ค่อนข้างสูง	2.74	0.75	ค่อนข้างสูง
1.2.3 การจดจำประเภทปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจจะทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ และเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาได้ถ้าผู้เรียนต้องเผชิญกับปัญหาจริงในการดำเนินธุรกิจ	3.07	0.55	ค่อนข้างสูง	2.96	0.63	ค่อนข้างสูง
1.2.4 หลักการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในวิชานี้ ทำให้ผู้เรียนขาดความเชื่อมั่นว่าจริงๆแล้วปัญหาจริยธรรมธุรกิจปัจจุบันจะสามารถแก้ไขได้จริงหรือไม่เพียงใด	2.85	0.69	ค่อนข้างสูง	2.55	0.68	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านทัศนคติ	2.79	0.30	ค่อนข้างสูง	2.73	0.31	ค่อนข้างสูง
1.3. ด้านทักษะ (Skills)						
1.3.1 หนังสือที่กำหนดโดยผู้สอน จะชวนให้ผู้เรียนศึกษาฝึกปฏิบัติและสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง	3.00	0.60	ค่อนข้างสูง	2.59	0.63	ค่อนข้างสูง
1.3.2 การรับรู้ที่ผิดๆ จากเนื้อหา และทฤษฎีจริยธรรม-ธุรกิจ จะทำให้ผู้ศึกษาติดเป็นนิสัยได้ แม้จะเป็นเพียงระยะเวลาสั้นๆก็ตาม	2.91	0.65	ค่อนข้างสูง	2.88	0.58	ค่อนข้างสูง
1.3.3 การศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาจริยธรรมธุรกิจดีขึ้น	3.31	0.50	สูง	3.11	0.50	ค่อนข้างสูง
1.3.4 กระบวนการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่ผู้สอนกำหนดไว้ในเนื้อหาวิชานี้ สามารถใช้เป็นแนวทางการฝึกฝน เพื่อการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง	3.20	0.65	ค่อนข้างสูง	2.97	0.56	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านทักษะ	3.10	0.36	ค่อนข้างสูง	2.89	0.37	ค่อนข้างสูง

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมในรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal instilling) ที่มีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ มีรายละเอียดดังนี้ (ตาราง 4.10)

4.1.2.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

(1.1) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อความรู้ก่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ปัญหาจริยธรรมธุรกิจเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ไม่ควรกำหนดปัญหาไว้ตายตัวเพื่อการจดจำ เพราะจะทำให้ไม่เข้าใจที่มาของปัญหาที่แท้จริง

-การพัฒนาจริยธรรมธุรกิจในวิชานี้ไม่ควรกำหนดไว้ตายตัวแต่เกิดจากการทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียนก่อให้เกิดการเรียนรู้

-วิชาจริยธรรมธุรกิจที่ทํานักศึกษามุ่งเน้นพฤติกรรมอะไรถูก อะไรผิดในการทำธุรกิจ จึงไม่ควรกำหนดเนื้อหา ไว้ตายตัวเพราะจะทำให้ผู้เรียน เรียนแล้วเข้าใจอะไรๆ ผิดได้

(1.2) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อความรู้ก่อนข้างต่ำได้แก่

-ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาที่กำหนดโดยผู้เรียนด้วยตนเองจะทำให้เนื้อหาสมบูรณ์ ชวนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและได้รับความรู้มาก

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียน อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-จริยธรรมมีความสัมพันธ์กับธุรกิจ ดังนั้นเนื้อหาสาระของวิชาจริยธรรมธุรกิจที่ผู้ศึกษาเรียนจึงไม่ควรกำหนดไว้ตายตัว แต่ควรเป็นการระดมความรู้ความเข้าใจที่เป็นจริงเพื่อปิดช่องทางการกระทำผิดจริยธรรมธุรกิจ

-วิธีการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่ผู้เรียนกำหนดเองจะทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นว่าปัญหาจริยธรรมธุรกิจสามารถแก้ไขได้

-การจดจำประเภทปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจจะทำให้ผู้เรียนหมดความสับสนเพื่อเผชิญกับปัญหาจริงในการดำเนินธุรกิจแล้วแก้ไขอะไรไม่ได้

-ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาจริยธรรมธุรกิจที่ผู้เรียนกำหนดเองจะทำให้ผู้เรียนสนุกเพราะผู้เรียนได้กำหนดขึ้นมาด้วยตนเองทำให้เกิดความรักและเชื่อมั่นในวิชานี้มากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องจากเนื้อหาจะทำให้ผู้ศึกษาได้แนวคิดและ
จะสร้างนิสัยที่ดีติดตัวไปได้

(3.2) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียน อยู่ในระดับ
ค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การฝึกปฏิบัติด้วยตนเองร่วมกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียนเป็นการพัฒนาจริย
ธรรมในตัวผู้เรียนที่จะนำไปใช้ปฏิบัติได้

-การศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่หลากหลายในภาคธุรกิจ จะเป็นการเพิ่ม
ทักษะการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจได้

-ตำราที่กำหนดโดยผู้เรียนเองจะช่วยให้ผู้เรียนมั่นใจการเรียนวิชานี้ และ
สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้

4.2.2.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

(1.1) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อความรู้สูงได้แก่

-ปัญหาจริยธรรมธุรกิจเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ไม่ควรกำหนดปัญหาไว้ตายตัว
เพื่อการจดจำ เพราะจะทำให้ไม่เข้าใจที่มาของปัญหาที่แท้จริง

(1.2) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อความรู้ค่อนข้างสูงเรียงลำดับจาก
มากไปหาน้อยได้แก่

-วิชาจริยธรรมธุรกิจที่ท่านศึกษามุ่งเน้นพฤติกรรมอะไรถูก อะไรผิดใน
การทำธุรกิจ จึงไม่ควรกำหนดเนื้อหา ไว้ตายตัวเพราะจะทำให้ผู้เรียน เรียนแล้วเข้าใจอะไรๆ ผิดได้

-การพัฒนาจริยธรรมธุรกิจไม่ได้กำหนดไว้ตายตัวแต่เกิดจากการทำกิจ
กรรมร่วมกันในชั้นเรียนก่อให้เกิดการเรียนรู้

-ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาที่กำหนดโดยผู้เรียนด้วยตนเองจะทำ
ให้เนื้อหาสมบูรณ์ ชวนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและได้รับความรู้มาก

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

(2.1) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียน อยู่ในระดับ
ค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-จริยธรรมมีความสัมพันธ์กับธุรกิจ ดังนั้นเนื้อหาสาระของวิชาจริยธรรม
ธุรกิจที่ผู้ศึกษาเรียนจึงไม่ควรกำหนดไว้ตายตัว แต่ควรเป็นการระดมความรู้ความเข้าใจที่เป็น
จริงเพื่อปิดช่องทางการกระทำผิดจริยธรรมธุรกิจ

-วิธีการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่ผู้เรียนกำหนดเองจะทำให้ผู้เรียนมีความ
เชื่อมั่นว่าปัญหาจริยธรรมธุรกิจสามารถแก้ไขได้

-ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาจริยธรรมธุรกิจที่ผู้เรียนกำหนดเองจะทำให้ผู้เรียนสนุกเพราะผู้เรียนได้กำหนดขึ้นมาด้วยตนเองทำให้เกิดความรักและเชื่อมั่นในวิชานี้มากขึ้น

(2.2) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียน อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำได้แก่

-การจดจำประเภทปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจจะทำให้ผู้เรียนหมดความศรัทธาเพื่อเผชิญกับปัญหาจริงในการดำเนินธุรกิจแล้วแก้ไขอะไรไม่ได้

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่หลากหลายในภาคธุรกิจ จะเป็นการเพิ่มทักษะการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจได้

-ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องจากเนื้อหาจะทำให้ผู้ศึกษาได้แนวคิดดีๆและจะสร้างนิสัยที่ดีติดตัวผู้ไปได้

-การฝึกปฏิบัติด้วยตนเองร่วมกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียนเป็นการพัฒนาจริยธรรมในตัวผู้เรียนที่จะนำไปใช้ปฏิบัติได้

-ตำราที่กำหนดโดยผู้เรียนเองจะช่วยให้ผู้เรียนมั่นใจการเรียนวิชานี้ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้

ตารางที่ 4.9: รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมในรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal instilling) ด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ - นักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

2. การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ (Informal Instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) ของ การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจ					
	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
2.1 ด้านความรู้ (Knowledge)						
2.1.1 ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาที่กำหนดโดยผู้เรียนด้วยตนเองจะทำให้เนื้อหาสมบูรณ์ ชวนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและได้รับความรู้มาก	2.39	0.73	ค่อนข้างต่ำ	2.55	0.78	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

2.1.2 วิชาจริยธรรมธุรกิจที่ผ่านศึกษามุ่งเน้นพฤติกรรมอะไรถูก อะไรผิดในการทำธุรกิจ จึงไม่ควรกำหนดเนื้อหา ไว้ตายตัวเพราะจะทำให้ผู้เรียน เรียนแล้วเข้าใจอะไรๆ ผิดได้	2.89	0.62	ค่อนข้างสูง	3.02	0.61	ค่อนข้างสูง
2.1.3 ปัญหาจริยธรรมธุรกิจเลื่อนไหวอยู่เสมอ ไม่ควรกำหนดปัญหาไว้ตายตัวเพื่อการจดจำ เพราะจะทำให้ไม่เข้าใจที่มาของปัญหาที่แท้จริง	3.15	0.63	ค่อนข้างสูง	3.28	0.59	สูง
2.1.4 การพัฒนาจริยธรรมธุรกิจไม่ได้กำหนดไว้ตายตัว แต่เกิดจากการทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน ก่อให้เกิดการเรียนรู้	2.96	0.65	ค่อนข้างสูง	2.91	0.50	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านความรู้	2.85	0.41	ค่อนข้างสูง	2.94	0.39	ค่อนข้างสูง
2.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
2.2.1 คำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาจริยธรรมธุรกิจ ที่ผู้เรียนกำหนดเองจะทำให้ผู้เรียนสนุกเพราะผู้เรียนได้กำหนดขึ้นมาด้วยตนเองทำให้เกิดความรักและเชื่อมั่นในวิชานี้มากขึ้น	2.55	0.69	ค่อนข้างสูง	2.74	0.78	ค่อนข้างสูง
2.2.2 จริยธรรมมีความสัมพันธ์กับธุรกิจ ดังนั้นเนื้อหาสาระของวิชาจริยธรรมธุรกิจที่ผู้ศึกษาเรียนจึงไม่ควรกำหนดไว้ตายตัว แต่ควรเป็นการระดมความรู้ ความเข้าใจที่เป็นจริงเพื่อปิดช่องทางการกระทำผิดจริยธรรมธุรกิจ	3.16	0.61	ค่อนข้างสูง	3.19	0.59	ค่อนข้างสูง
2.2.3 การจดจำประเภทปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจจะทำให้ผู้เรียนหมดความสรีทธาเพื่อเผชิญกับปัญหาจริงในการดำเนินธุรกิจแล้วแก้ไขอะไรไม่ได้	2.61	0.71	ค่อนข้างสูง	2.48	0.69	ค่อนข้างสูง
2.2.4 วิธีการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่ผู้เรียนกำหนดเองจะทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นว่าปัญหาจริยธรรมธุรกิจสามารถแก้ไขได้	2.96	0.92	ค่อนข้างสูง	2.92	0.57	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านทัศนคติ	2.82	0.43	ค่อนข้างสูง	2.79	0.35	ค่อนข้างสูง
2.3. ด้านทักษะ (Skills)						
2.3.1 คำราที่กำหนดโดยผู้เรียนเองจะช่วยให้ผู้เรียนมั่นใจการเรียนวิชานี้ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	2.63	0.63	ค่อนข้างสูง	2.64	0.67	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.๕. (ต่อ)

2.3.2 ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องจากเนื้อหาจะทำให้ผู้ศึกษาได้แนวคิดดีและจะสร้างนิสัยที่ดีในตัวผู้ไปได้	3.35	0.54	สูง	3.24	0.56	ค่อนข้างสูง
2.3.3 การศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่หลากหลายในภาคธุรกิจ จะเป็นการเพิ่มทักษะการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจได้	3.23	0.58	ค่อนข้างสูง	3.16	0.55	ค่อนข้างสูง
2.3.4 การฝึกปฏิบัติด้วยตนเองร่วมกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียน เป็นการพัฒนาจริยธรรมในตัวผู้เรียนที่จะนำไปใช้ปฏิบัติได้	3.20	0.58	ค่อนข้างสูง	3.06	0.50	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านทักษะ	3.10	0.34	ค่อนข้างสูง	3.02	0.36	ค่อนข้างสูง

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมในรูปแบบบูรณาการ (Integrated instilling) ที่มีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ มีรายละเอียดดังนี้ (ตาราง 4.11)

4.2.3.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ปัญหาการใช้เหตุผลในการตัดสินใจทางจริยธรรมในวิชาชีพการบริหารธุรกิจ เป็นปัญหาละเอียดอ่อนและส่วนมากมองได้หลายแง่มุม (dilemmas) และปัญหาเหล่านั้นมักจะเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ดังนั้นเนื้อหาวิชานี้จึงไม่ได้กำหนดปัญหาไว้ศึกษาเป็นการตายตัวทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจเนื้อหาสาระและปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่แท้จริงมากขึ้น

-เนื้อหาที่เกิดจากการสังเคราะห์ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ และวิถีชีวิตของนักธุรกิจไทยเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับการอยู่ร่วมกันในโลกธุรกิจไร้พรมแดนจะทำให้ได้รับความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพการบริหารธุรกิจไทย

-เนื้อหาวิชาที่กำหนดขึ้นร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่มุ่งศึกษาเอกลักษณ์เฉพาะตัวนักธุรกิจไทยที่บ่งชี้ถึงสัญญาณแห่งความเชื่อมั่นที่มีอยู่ในตัวนักธุรกิจไทยจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมที่ควรมีในสังคมธุรกิจไทยมาก

-เนื้อหาการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจในวิชานี้กำหนดไว้เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงทำให้ผู้เรียนได้วิถีคิดที่เป็นรูปธรรมและมีกระบวนการที่ชัดเจน

-เนื้อหาที่เกิดจากการกำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับปัญหาจริยธรรมที่เกิดขึ้นจริงในวิชาชีพต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงปัญหาและที่มาของปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยมากขึ้น

-ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจะทำให้เนื้อหาสมบูรณ์ชวนให้ศึกษาค้นคว้ามากขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียน อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-เนื้อหาวิชาที่เกิดจากการกำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเกี่ยวกับการตัดสินใจทางจริยธรรมจากสภาพปัญหาที่เป็นจริงในสังคมว่าพฤติกรรมอะไรดี อะไรไม่ดี อะไรถูก อะไรผิดจะช่วยให้ผู้เรียน เกิดความรัก และเชื่อมั่นในคุณค่าของวิชานี้มากขึ้น

-เนื้อหาที่ให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ และวิถีชีวิตที่เป็นจริงของนักธุรกิจไทยช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับชีวิตจริงทั้งเป็นกระแยกสะท้อนปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจไทยจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของจริยธรรมในวิชาชีพการบริหารธุรกิจมากขึ้น

-การให้กำหนดเนื้อหาวิชานี้ไว้โดยตัวแต่กำหนดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมธุรกิจปัจจุบัน โดยการศึกษาค้นคว้าร่วมกันของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพการบริหารธุรกิจมากขึ้น

-เอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจไทยมีความสำคัญมาก ดังนั้นเนื้อหาวิชานี้ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจไทย จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นต้องมีอยู่ในนักธุรกิจไทย

-เนื้อหาการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดโดยผู้สอนและผู้เรียนไว้เป็นกระบวนการจะทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นว่าปัญหาจริยธรรมธุรกิจสามารถแก้ไขได้

-ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความรักและเชื่อมั่นในคุณค่าของวิชานี้มากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-เนื้อหาวิชาที่เน้นการวิเคราะห์และการสังเคราะห์จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและสร้างทักษะการตัดสินใจทางจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจได้ดีขึ้น

-เนื้อหาวิชาที่กำหนดขึ้นร่วมกันจะเป็นการต่อยอดความรู้ที่เกิดจากการสังเคราะห์ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนนี้เชื่อว่าจะช่วยให้ผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง และสามารถนำไปปฏิบัติได้

-หนังสือเรียนที่กำหนดโดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทำจะให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และจะเพิ่มความมั่นใจว่าเมื่อเรียนวิชานี้แล้วสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้

-เนื้อหาวิชาที่สร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจไทยร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการหล่อหลอมที่ดีจากกลุ่มเพื่อนและอาจารย์จะดึงดูดผู้เรียนไปในที่สุดได้

-เนื้อหาการพัฒนาเชิงกระบวนการที่กำหนดโดยผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนไม่ต้องจดจำแต่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติเลย

4.2.3.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ปัญหาการใช้เหตุผลในการตัดสินใจทางจริยธรรมในวิชาชีพการบริหารธุรกิจเป็นปัญหาละเอียดอ่อนและส่วนมากมองได้หลายแง่มุม (dilemmas) และปัญหาเหล่านั้นมักจะเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ดังนั้นเนื้อหาวิชานี้จึงไม่ได้กำหนดปัญหาไว้ศึกษาเป็นการตายตัวทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจเนื้อหาสาระและปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่แท้จริงมากขึ้น

-เนื้อหาที่เกิดจากการสังเคราะห์ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ และวิถีชีวิตของนักธุรกิจไทยเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับการอยู่ร่วมกันในโลกธุรกิจไร้พรมแดนจะทำให้ได้รับความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพการบริหารธุรกิจไทย

-เนื้อหาวิชาที่กำหนดขึ้นร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่มุ่งศึกษาเอกลักษณ์เฉพาะตัวนักธุรกิจไทยที่บ่งชี้ถึงสัญญาแห่งความเชื่อมั่นที่มีอยู่ในตัวนักธุรกิจไทยจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมที่ควรมีในสังคมธุรกิจไทยมาก

-เนื้อหานี้เกิดจากการกำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับปัญหาจริยธรรมที่เกิดขึ้นจริงในวิชาชีพต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงปัญหาและที่มาของปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยมากขึ้น

-คำที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชานี้กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนทำให้เนื้อหาสมบูรณ์ชวนให้ศึกษาค้นคว้ามากขึ้น

-เนื้อหาการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจในวิชานี้กำหนดไว้เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงทำให้ผู้เรียนได้วิถีคิดที่เป็นรูปธรรมและมีกระบวนการที่ชัดเจน

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การไม่กำหนดเนื้อหาวิชานี้ไว้ตายตัวแต่กำหนดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมธุรกิจปัจจุบัน โดยการศึกษาค้นคว้าร่วมกันของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพการบริหารธุรกิจมากขึ้น

-เนื้อหาที่ให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ และวิถีชีวิตที่เป็นจริงของนักธุรกิจไทยช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับชีวิตจริงทั้งเป็นกระแงสะท้อน ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจไทยจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของจริยธรรมในวิชาชีพการบริหารธุรกิจมากขึ้น

-เนื้อหาการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดโดยผู้สอนและผู้เรียนไว้เป็น กระบวนการจะทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นว่าปัญหาจริยธรรมธุรกิจสามารถแก้ไขได้

-เนื้อหาวิชาที่เกิดจากการกำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเกี่ยวกับการตัดสินใจทางจริยธรรมจากสภาพปัญหาที่เป็นจริงในสังคมว่าพฤติกรรมอะไรดี อะไรไม่ดี อะไร ถูก อะไรผิดจะช่วยให้ผู้เรียน เกิดความรัก และเชื่อมั่นในคุณค่าของวิชานี้มากขึ้น

-ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความรักและเชื่อมั่นในคุณค่าของวิชานี้มากขึ้น

-เอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจไทยมีความสำคัญมาก ดังนั้นเนื้อหาวิชา นี้ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจไทย จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของ คุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นต้องมีอยู่ในนักธุรกิจไทย

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

-เนื้อหาวิชาจริยธรรมธุรกิจที่ศึกษาปัญหาจริยธรรมธุรกิจด้วยวิธีที่หลากหลายสาขาวิชาชีพและเชื่อมโยงผสมผสานเข้าด้วยกันจะทำให้ผู้เรียนได้ทักษะการแสวงหาแนวทางการ แก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจที่ดีขึ้นได้

-เนื้อหาวิชาที่เน้นการวิเคราะห์และการสังเคราะห์จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึก ฝนและสร้างทักษะการตัดสินใจทางจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจได้ดีขึ้น

-เนื้อหาวิชาที่กำหนดขึ้นร่วมกันจะเป็นการต่อยอดความรู้ที่เกิดจากการ สังเคราะห์ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้ เรียนนี้เชื่อว่าจะช่วยให้ผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง และสามารถนำไปปฏิบัติได้

-หนังสือเรียนที่กำหนดโดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทำจะให้ผู้เรียนได้ฝึก ปฏิบัติด้วยตนเอง และจะเพิ่มความมั่นใจว่าเมื่อเรียนวิชานี้แล้วสามารถนำไปใช้ปฏิบัติ

-เนื้อหาวิชาที่สร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจไทยร่วมกันระหว่างผู้ สอนและผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการหล่อหลอมที่ดีจากกลุ่มเพื่อนและอาจารย์จะติดตัวผู้เรียน ไปในที่สุดได้

-เนื้อหาการพัฒนาเชิงกระบวนการที่กำหนด โดยผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนไม่ต้องจดจำแต่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติเลย

ตารางที่ 4.10 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมในรูปแบบบูรณาการ (Integrated instilling) ด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ - นักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

3. การปลูกฝังแบบบูรณาการ (Integrated Instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) ของ การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจ					
	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
3.1 ด้านความรู้ (Knowledge)						
3.1.1 คำที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชานี้กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนทำให้เนื้อหาสมบูรณ์ชวนให้ศึกษาค้นคว้ามากขึ้น	3.10	0.55	ค่อนข้างสูง	3.08	0.56	ค่อนข้างสูง
3.1.2 เนื้อหานี้เกิดจากการกำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับปัญหาจริยธรรมที่เกิดขึ้นจริงในวิชาชีพต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงปัญหาและที่มาของปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยมากขึ้น	3.21	0.47	ค่อนข้างสูง	3.09	0.61	ค่อนข้างสูง
3.1.3 เนื้อหาที่เกิดจากการสังเคราะห์ ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ และวิถีชีวิตของนักธุรกิจไทยเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับการอยู่ร่วมกันในโลกธุรกิจไร้พรมแดนจะทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพการบริหารธุรกิจไทย	3.22	0.46	ค่อนข้างสูง	3.14	0.55	ค่อนข้างสูง
3.1.4 เนื้อหาวิชาที่กำหนดขึ้นร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่มุ่งศึกษาเอกลักษณ์เฉพาะตัวนักธุรกิจไทยที่บ่งชี้ถึงสัญญาณแห่งความเชื่อมั่นที่มีอยู่ในตัวนักธุรกิจไทยจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมที่ควรมีในสังคมธุรกิจไทยมาก	3.12	0.47	ค่อนข้างสูง	3.09	0.53	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.1 D(ต่อ)

3.1.5 ปัญหาการใช้เหตุผลในการตัดสินใจทางจริยธรรมในวิชาชีพการบริหารธุรกิจเป็นปัญหาละเอียดอ่อนและส่วนมากมองได้หลายแง่มุม (dilemmas) และปัญหาเหล่านี้มักจะเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ดังนั้นเนื้อหาวิชานี้จึงไม่ได้กำหนดปัญหาไว้ศึกษาเป็นการตายตัวทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจเนื้อหาสาระและปัญหาจริยธรรมธุรกิจที่แท้จริงมากขึ้น	3.22	0.57	ค่อนข้างสูง	3.15	0.51	ค่อนข้างสูง
3.1.6 เนื้อหาการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจในวิชานี้กำหนดไว้เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงทำให้ผู้เรียนได้วิถีคิดที่เป็นรูปธรรมและมีกระบวนการที่ชัดเจน	3.16	0.46	ค่อนข้างสูง	3.10	0.51	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านความรู้	3.18	0.28	ค่อนข้างสูง	3.11	0.36	ค่อนข้างสูง
3.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
3.2.1 ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความรักและเชื่อมั่นในคุณค่าของวิชานี้มากขึ้น	3.00	0.60	ค่อนข้างสูง	3.07	0.57	ค่อนข้างสูง
3.2.2 เนื้อหาวิชาที่เกิดจากการกำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเกี่ยวกับการตัดสินใจทางจริยธรรมจากสภาพปัญหาที่เป็นจริงในสังคมว่าพฤติกรรมอะไรดี อะไรไม่ดี อะไรถูก อะไรผิด จะช่วยให้ผู้เรียน เกิดความรัก และเชื่อมั่นในคุณค่าของวิชานี้มากขึ้น	3.25	0.46	ค่อนข้างสูง	3.08	0.62	ค่อนข้างสูง
3.2.3 เนื้อหาที่ให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ และวิถีชีวิตที่เป็นจริงของนักธุรกิจไทยช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับชีวิตจริงทั้งเป็นกระแงสะท้อนปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจไทยจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของจริยธรรมในวิชาชีพการบริหารธุรกิจมากขึ้น	3.21	0.49	ค่อนข้างสูง	3.13	0.48	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.10(ต่อ)

3.2.4 เอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจไทยมีความสำคัญมาก ดังนั้นเนื้อหาวิชานี้ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจไทย จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นค้องมีอยู่ในนักธุรกิจไทย	3.10	0.57	ค่อนข้างสูง	3.00	0.58	ค่อนข้างสูง
3.2.5 การไม่กำหนดเนื้อหาวิชานี้ไว้ตายตัวแต่กำหนดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมธุรกิจปัจจุบัน โดยการศึกษาค้นคว้าร่วมกันของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพการบริหารธุรกิจมากขึ้น	3.10	0.60	ค่อนข้างสูง	3.23	0.62	ค่อนข้างสูง
3.2.6 เนื้อหาการพัฒนาจริยธรรมธุรกิจที่กำหนดโดยผู้สอนและผู้เรียนไว้เป็นกระบวนการจะทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นว่าปัญหาจริยธรรมธุรกิจสามารถแก้ไขได้	3.09	0.45	ค่อนข้างสูง	3.10	0.51	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านทัศนคติ	3.14	0.31	ค่อนข้างสูง	3.10	0.34	ค่อนข้างสูง
3.3. ด้านทักษะ (Skills)						
3.3.1 หนังสือเรียนที่กำหนดโดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทำจะให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และจะเพิ่มความมั่นใจว่าเมื่อเรียนวิชานี้แล้วสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	3.15	0.51	ค่อนข้างสูง	3.14	0.58	ค่อนข้างสูง
3.3.2 เนื้อหาวิชาที่กำหนดขึ้นร่วมกันจะเป็นการถอดความรู้ที่เกิดจากการสังเคราะห์ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนนี้เชื่อว่าจะช่วยให้ผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้องและสามารถนำไปปฏิบัติได้	3.16	0.43	ค่อนข้างสูง	3.14	0.55	ค่อนข้างสูง
3.3.3 เนื้อหาวิชาที่เน้นการวิเคราะห์และการสังเคราะห์จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและสร้างทักษะการตัดสินใจทางจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจได้ดีขึ้น	3.19	0.46	ค่อนข้างสูง	3.15	0.45	ค่อนข้างสูง
3.3.4 เนื้อหาวิชาที่สร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักธุรกิจไทยร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการหล่อหลอมที่ดีจากกลุ่มเพื่อนและอาจารย์จะคิดตัวผู้เรียนไปในที่สุดได้	3.00	0.56	ค่อนข้างสูง	3.06	0.52	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

3.3.5 เนื้อหาวิชาจริยธรรมธุรกิจที่ศึกษาปัญหาจริย- ธรรมธุรกิจด้วยวิธีที่หลากหลายสาขาวิชาชีพและ เชื่อมโยงผสมผสานเข้าด้วยกันจะทำให้ผู้เรียนได้ ทักษะการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการ ดำเนินธุรกิจที่ดีขึ้นได้	3.18	0.44	ค่อนข้างสูง	3.21	0.55	ค่อนข้างสูง
3.3.6 เนื้อหาการพัฒนาเชิงกระบวนการที่กำหนดโดย ผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนไม่ต้องจดจำ แต่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติเลย	2.93	0.59	ค่อนข้างสูง	3.04	0.69	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านทักษะ	3.12	0.28	ค่อนข้างสูง	3.13	0.36	ค่อนข้างสูง

4.3. กระบวนการการเรียนการสอน

การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบต่างๆ ทั้งสามรูปแบบในกระบวนการการเรียนการสอนได้ผลลัพธ์ในด้านของความรู้ ทักษะ และ ทักษะ คือนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ดังนี้

4.3.1 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบเป็นทางการพบว่า ผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยคะแนนทางด้านความรู้ ทักษะและทักษะระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพและมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า กระบวนการการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบที่เป็นทางการที่มุ่งให้ความรู้ ทักษะที่ดี ถูกต้อง และเสริมสร้างทักษะนั้นศึกษาทั้งสองกลุ่มนี้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4.3.2 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการ พบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ และทักษะ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงถึงกระบวนการที่ใช้ในการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในแบบไม่เป็นทางการ ทำให้นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นต่อการได้รับความรู้ และทักษะ ไม่แตกต่างกันแต่อย่างใด ส่วนผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยทางด้านทักษะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการเกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะนั้น นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4.3.3 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการ พบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ ทักษะ และทักษะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากระบวนการการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในแบบบูรณาการที่มีต่อผลลัพธ์ด้านความรู้ ทักษะ และทักษะนั้น นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.11 รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในกระบวนการการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจกับผลลัพธ์
ด้าน ต่อกnowledgeทัศนคติ และทักษะ ระหว่างมหาวิทยาลัยพายัพ-มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจ	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ			t-statistic
1. การปลูกฝังแบบเป็นทางการ	$\bar{X}$	SD	ความหมาย	$\bar{X}$	SD	ความหมาย	
1.1 ความรู้	2.88	0.37	ค่อนข้างสูง	2.66	0.46	ค่อนข้างสูง	4.47 [*]
1.2 ทัศนคติ	2.85	0.40	ค่อนข้างสูง	2.62	0.50	ค่อนข้างสูง	4.30 [*]
1.3 ทักษะ	2.98	0.37	ค่อนข้างสูง	2.73	0.47	ค่อนข้างสูง	5.01 [*]
2. การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ							
2.1 ความรู้	2.84	0.42	ค่อนข้างสูง	2.86	0.39	ค่อนข้างสูง	-0.42
2.2 ทัศนคติ	3.07	0.35	ค่อนข้างสูง	3.00	0.40	ค่อนข้างสูง	1.58
2.3 ทักษะ	2.99	0.39	ค่อนข้างสูง	2.79	0.38	ค่อนข้างสูง	4.45 [*]
3. การปลูกฝังแบบบูรณาการ							
3.1 ความรู้	3.20	0.29	ค่อนข้างสูง	3.07	0.31	ค่อนข้างสูง	3.70 [*]
3.2 ทัศนคติ	3.19	0.29	ค่อนข้างสูง	3.09	0.28	ค่อนข้างสูง	3.01 [*]
3.3 ทักษะ	3.02	0.27	ค่อนข้างสูง	2.93	0.22	ค่อนข้างสูง	3.16 [*]

Sig. = .05^{*}, *P. > .05

เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ ทางด้านเนื้อหาวิชาทั้งสามรูปแบบที่มีต่อผลลัพธ์ทางด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ เป็นดังนี้

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมแบบเป็นทางการ (Formal Instilling) ในกระบวนการมีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.13)

4.3.1.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

(1.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านความรู้ที่ส่งผลต่อความรู้อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ผู้สอนที่กำหนดวิธีการฝึกปฏิบัติต่างๆให้ผู้เรียนปฏิบัติ จะทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชานี้มาก

-การสอนที่ใช้เป็นแบบบรรยาย และตอบคำถามจากผู้สอนของวิชานี้ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระมาก

-การเรียนรู้ที่กำหนดโดยตัวผู้สอนทำให้เข้าใจง่ายไม่เสียเวลาทำความเข้าใจเนื้อหาวิชามาก

(1.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านความรู้ที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่

- วิชาที่ผู้สอนเกรงเรื่องระเบียบวินัยมากทำให้ผู้เรียนชอบเพราะเกิดการเรียนรู้มาก

(2) ทักษะ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

- การฝึกปฏิบัติตามที่อาจารย์ผู้สอนต้องการจะทำให้ได้รับทักษะที่ดีๆ ในการแก้ไขปัญหาจริยธรรม

- การจดจำเนื้อหาวิชาตามที่ผู้สอนกำหนดจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและทำให้เกิดความศรัทธาในวิชานั้นมากขึ้น

- การเคร่งครัดในเรื่องระเบียบวินัยจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของระเบียบต่างๆ ในสังคมมากขึ้น

- การเรียนรู้ที่ใช้การบรรยาย เป็นวิธีการที่ดีที่สุดเพราะทำให้ผู้เรียนไม่เครียด และจะส่งผลให้ผู้เรียนรักวิชานั้นมากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทักษะที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

- การฝึกปฏิบัติตามที่ผู้สอนกำหนดจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการประพฤติปฏิบัติตนในสังคมมากขึ้น

- การฝึกฝนด้วยการบังคับให้ผู้เรียนอยู่ในระเบียบวินัย จะทำให้ผู้เรียนติดนิสัยที่ดีๆ ในที่สุด

- การชื่นชมความเชื่อ และประสบการณ์ทางสังคมของผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงในทางที่ถูกต้อง

- การบรรยาย และการตอบคำถามผู้บรรยายจะช่วยให้ผู้เรียนรับรู้เนื้อหาวิชามากขึ้น และสามารถจดจำแนวคิดเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานได้

4.3.1.2 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

(1.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านความรู้ที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

- ผู้สอนที่กำหนดวิธีการฝึกปฏิบัติต่างๆ ให้ผู้เรียนปฏิบัติ จะทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นมาก

-การสอนที่ใช้เป็นแบบบรรยาย และตอบคำถามจากผู้สอนของวิชานี้ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระมาก

-การเรียนรู้ที่กำหนดโดยตัวผู้สอนทำให้เข้าใจง่ายไม่เสียเวลาทำความเข้าใจเนื้อหาวิชามาก

(1.3) การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านความรู้ที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับก่อนข้างต่ำได้แก่

-วิชานี้ผู้สอนเคร่งเรื่องระเบียบวินัยมากทำให้ผู้เรียนชอบเพราะเกิดการเรียนรู้มาก

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

(2.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับก่อนข้างสูงได้แก่

-การฝึกปฏิบัติตามที่อาจารย์ผู้สอนต้องการจะทำให้ได้รับทักษะที่ดีๆในการแก้ไขปัญหาจริยธรรม

-การเรียนรู้ที่ใช้การบรรยาย เป็นวิธีการที่ดีที่สุดเพราะทำให้ผู้เรียนไม่เครียด และจะส่งผลให้ผู้เรียนรักวิชานี้มากขึ้น

-การจดจำเนื้อหาวิชาตามที่ผู้สอนกำหนดจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและทำให้เกิดความศรัทธาในวิชานี้มากขึ้น

(2.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับก่อนข้างต่ำ ได้แก่

-การเคร่งครัดในเรื่องระเบียบวินัยจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของระเบียบต่างๆในสังคมมากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทักษะที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับก่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การฝึกปฏิบัติตามที่ผู้สอนกำหนดจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการประพฤติปฏิบัติตนในสังคมมากขึ้น

-การบรรยาย และการตอบคำถามผู้บรรยายจะช่วยให้ผู้เรียนรับรู้เนื้อหาวิชามากขึ้น และสามารถจดจำแนวคิดเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานได้

-การสร้างความเชื่อ และประสบการณ์ทางสังคมของผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงในทางที่ถูกต้อง

(3.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทักษะที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับก่อนข้างต่ำ ได้แก่

-การฝึกฝนด้วยการบังคับให้ผู้เรียนอยู่ในระเบียบวินัย จะทำให้ผู้เรียนคิด
นิสัยที่ดีๆ ในที่สุด

ตารางที่ 4.1 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบเป็นทางการ (Formal instilling) ในกระบวนการเรียนการสอน ด้าน ความรู้ ทักษะคิด และทักษะระหว่าง
มหาวิทยาลัยพายัพ – มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

1. การปลูกฝังแบบเป็นทางการ (Formal Instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) รูปแบบการ ปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ					
	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
1.1 ด้านความรู้ (Knowledge)						
1.1.1 การเรียนรู้ที่กำหนดโดยตัวผู้สอนทำให้เข้าใจง่าย ไม่เสียเวลาทำความเข้าใจเนื้อหาวิชามาก	2.96	0.67	ค่อนข้างสูง	2.72	0.69	ค่อนข้างสูง
1.1.2 การสอนที่ใช้เป็นแบบบรรยาย และตอบคำถามจาก ผู้สอนของวิชานี้ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระมาก	2.97	0.54	ค่อนข้างสูง	2.79	0.55	ค่อนข้างสูง
1.1.3 วิชาที่ผู้สอนเคร่งเรื่องระเบียบวินัยมากทำให้ผู้- เรียนชอบเพราะเกิดการเรียนรู้มาก	2.46	0.68	ค่อนข้างต่ำ	2.28	0.82	ค่อนข้างต่ำ
1.1.4 ผู้สอนที่กำหนดวิธีการฝึกปฏิบัติต่างๆ ให้ผู้เรียน ปฏิบัติ จะทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชา- นี้มาก	3.12	0.48	ค่อนข้างสูง	2.84	0.59	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านความรู้	2.88	0.37	ค่อนข้างสูง	2.66	0.46	ค่อนข้างสูง
1.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
1.2.1 การจดจำเนื้อหาวิชาตามที่ผู้สอนกำหนดจะช่วย ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และทำให้เกิดความศรัทธาในวิชานี้มากขึ้น	2.86	0.57	ค่อนข้างสูง	2.55	0.69	ค่อนข้างสูง
1.2.2 การเรียนรู้ที่ใช้การบรรยาย เป็นวิธีการที่ดีที่สุด เพราะทำให้ผู้เรียน ไม่เครียด และจะส่งผลให้ผู้- เรียนรักวิชานี้มากขึ้น	2.69	0.66	ค่อนข้างสูง	2.70	0.67	ค่อนข้างสูง
1.2.3 การเคร่งครัดในเรื่องระเบียบวินัยจะทำให้ผู้เรียน เห็นคุณค่าของระเบียบต่างๆ ในสังคมมากขึ้น	2.75	0.73	ค่อนข้างสูง	2.44	0.82	ค่อนข้างต่ำ
1.2.4 การฝึกปฏิบัติตามที่อาจารย์ผู้สอนต้องการจะทำ ให้ได้รับทักษะที่ดีๆ ในการแก้ไขปัญหาจริยธรรม	3.11	0.51	ค่อนข้างสูง	2.78	0.61	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านทัศนคติ	2.85	0.4	ค่อนข้างสูง	2.62	0.5	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.1๕ (ต่อ)

1.3. ด้านทักษะ (Skills)						
1.3.1 การชี้นำความเชื่อ และประสบการณ์ทางสังคมของผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีถูกต้อง	2.95	0.55	ค่อนข้างสูง	2.87	0.58	ค่อนข้างสูง
1.3.2 การบรรยาย และการตอบคำถามผู้บรรยายจะช่วยให้ผู้เรียนรับรู้เนื้อหาวิชามากขึ้น และสามารถจดจำแนวคิดเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานได้	3.00	0.55	ค่อนข้างสูง	2.78	0.59	ค่อนข้างสูง
1.3.3 การฝึกฝนด้วยการบังคับให้ผู้เรียนอยู่ในระเบียบวินัย จะทำให้ผู้เรียนคิดนิสัยที่ดีที่สุดในที่สุด	2.78	0.70	ค่อนข้างสูง	2.50	0.80	ค่อนข้างต่ำ
1.3.4 การฝึกปฏิบัติตามที่ผู้สอนกำหนดจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการประพฤติปฏิบัติตนในสังคมมากขึ้น	3.12	0.49	ค่อนข้างสูง	2.78	0.64	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านทักษะ	2.98	0.37	ค่อนข้างสูง	2.73	0.47	ค่อนข้างสูง

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมแบบไม่เป็นทางการ (Informal instilling) ในกระบวนการการเรียนการสอนมีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.14)

4.3.2.1 มหาวิทยาลัยพะเยา

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ ในกระบวนการการเรียนการสอนด้านความรู้ที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

- การตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบและคำตอบเป็นของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้น
- การเรียนรู้ที่ผู้เรียนตกลงกับผู้สอนแล้วกำหนดวิธีการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจะทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น
- การเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองจะทำให้เข้าใจง่าย ไม่เสียเวลาทำความเข้าใจเนื้อหาวิชามาก
- วิชาที่ผู้สอนปล่อยให้ผู้เรียนควบคุมตัวเองทำให้ผู้เรียนชอบเพราะเกิดการเรียนรู้มากขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การเรียนรู้ด้วยผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดจะทำให้ผู้เรียนไม่เครียด และไม่กลัวว่าคำตอบจะถูกหรือผิด จะนำไปสู่ความรักในวิชานี้มากขึ้น

-เนื้อหาวิชาจริยธรรมธุรกิจไม่มีทางจดจำได้แต่การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และทำให้เกิดความศรัทธาในวิชานี้มากขึ้น

-การฝึกปฏิบัติตามที่ผู้เรียนต้องการจะทำให้ได้รับทักษะที่ดีๆ ในการแก้ไข
ปัญหาจริยธรรม

-การควบคุมตนเองด้วยตัวของตัวเองจะทำให้เห็นคุณค่าของระเบียบต่างๆ ใน
สังคมมากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทักษะที่
ส่งผลต่อความรู้ในระดับสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-คำตอบที่เป็นของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกล้าที่จะแสดงออกและทำ
ให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติมากขึ้น

(3.2) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทักษะที่
ส่งผลต่อความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การฝึกฝนตนเองด้วยตัวเองจะทำให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัยและติดตัวผู้เรียนใน
ที่สุด

-การฝึกปฏิบัติตามที่ผู้เรียนต้องการจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการประพฤ
ติปฏิบัติตนในสังคมมากขึ้น

-การชี้นำ ความเชื่อและประสบการณ์ทางสังคมของผู้สอนจะไม่ช่วยให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และอาจจะทำให้ผู้เรียนไม่ยอมรับ เกิดการต่อต้านและนำไปสู่
การกระทำผิดจริยธรรมมากขึ้นได้

4.3.2.2 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ (Informal instilling) ในกระบวนการการ
เรียนการสอนด้านความรู้ที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสูง
ได้แก่

-การเรียนรู้ที่ผู้เรียนตกลงกับผู้สอนแล้วกำหนดวิธีการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจะทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชานี้มากขึ้น

-การเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองจะทำให้เข้าใจง่าย
ไม่เสียเวลาทำความเข้าใจเนื้อหาวิชามาก

-การตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบและคำตอบเป็นของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียน
เข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้น

-วิชานี้ผู้สอนปล่อยให้ผู้เรียนควบคุมตัวการเองทำให้ผู้เรียนชอบเพราะ
เกิดการเรียนรู้มากขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทัศน-
คติที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-เนื้อหาวิชาจริยธรรมธุรกิจไม่มีทางจดจำได้แต่การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ
จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และทำให้เกิดความศรัทธาในวิชานี้มากขึ้น

-การเรียนรู้ด้วยผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดจะทำให้ผู้เรียน ไม่เกรียด และ
ไม่กลัวว่าคำตอบจะถูกหรือผิด จะนำไปสู่ความรักในวิชานี้มากขึ้น

-การควบคุมตนเองด้วยตัวของตัวเองจะทำให้เห็นคุณค่าของระเบียบ
ต่างๆ ในสังคมมากขึ้น

-การฝึกปฏิบัติตามที่ผู้เรียนต้องการจะทำให้ได้รับทักษะที่ดีๆ ในการแก้
ไขปัญหาจริยธรรม

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทักษะที่
ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

-การฝึกปฏิบัติตามที่ผู้เรียนต้องการจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการ
ประพฤติดุปฏิบัติตนในสังคมมากขึ้น

-คำตอบที่เป็นของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกล้าที่จะแสดงออก
และทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติมากขึ้น

-การฝึกฝนตนเองด้วยตัวเองจะทำให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัยและคิดด้วย
เรียนในที่สุด

-การชี้นำ ความเชื่อและประสบการณ์ทางสังคมของผู้สอนจะไม่ช่วยให้
เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และอาจจะทำให้ผู้เรียนไม่ยอมรับ เกิดการต่อต้านและนำไปสู่การกระทำผิดจริยธรรมมากขึ้นได้

ตารางที่ 4.13 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบไม่เป็นทางการ (Informal instilling) ในกระบวนการการเรียนการสอน ด้าน ความรู้ ทักษะ และทักษะระหว่างมหาวิทยาลัยพายัพ – มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

2. การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ (Informal Instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ					
	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
2.1 ด้านความรู้ (Knowledge)						
2.1.1 การเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองจะทำให้เข้าใจง่าย ไม่เสียเวลาทำความเข้าใจเนื้อหาวิชามาก	2.93	0.68	ค่อนข้างสูง	2.93	0.60	ค่อนข้างสูง
2.1.2 การตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบและคำตอบเป็นของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้น	3.14	0.58	ค่อนข้างสูง	2.89	0.50	ค่อนข้างสูง
2.1.3 วิชาที่ผู้สอนปล่อยให้ผู้เรียนควบคุมตัวการเองทำให้ผู้เรียนชอบเพราะเกิดการเรียนรู้มากขึ้น	2.68	0.75	ค่อนข้างสูง	2.78	0.66	ค่อนข้างสูง
2.1.4 การเรียนรู้ที่ผู้เรียนตกลงกับผู้สอนแล้วกำหนดวิธีการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจะทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น	3.13	0.56	ค่อนข้างสูง	3.07	0.64	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านความรู้	2.84	0.42	ค่อนข้างสูง	2.86	0.39	ค่อนข้างสูง
2.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
2.2.1 เนื้อหาวิชาจริยธรรมธุรกิจไม่มีทางจดจำได้แต่การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และทำให้เกิดความศรัทธาในวิชามากขึ้น	3.11	0.61	ค่อนข้างสูง	3.08	0.59	ค่อนข้างสูง
2.2.2 การเรียนรู้ด้วยผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดจะทำให้ผู้เรียนไม่เกรียดย และไม่กลัวว่าคำตอบจะถูกหรือผิด จะนำไปสู่ความรักในวิชามากขึ้น	3.14	0.59	ค่อนข้างสูง	2.99	0.60	ค่อนข้างสูง
2.2.3 การควบคุมตนเองด้วยตัวของตัวเองจะทำให้เห็นคุณค่าของระเบียบต่างๆในสังคมมากขึ้น	2.96	0.63	ค่อนข้างสูง	2.99	0.56	ค่อนข้างสูง
2.2.4 การฝึกปฏิบัติที่ผู้เรียนต้องการจะทำให้ได้รับทักษะที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหาจริยธรรม	3.10	0.52	ค่อนข้างสูง	3.04	0.47	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านทัศนคติ	3.07	0.35	ค่อนข้างสูง	3.00	0.4	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.13(ต่อ)

2.3. ด้านทักษะ (Skills)						
2.3.1 การชี้นำ ความเชื่อและประสบการณ์ทางสังคมของผู้สอนจะไม่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และอาจจะทำให้ผู้เรียน ไม่ยอมรับเกิดการต่อต้านและนำไปสู่การกระทำผิดจริยธรรมมากขึ้นได้	2.53	0.80	ค่อนข้างสูง	2.33	0.68	ค่อนข้างต่ำ
2.3.2 คำตอบที่เป็นของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกล้าที่จะแสดงออกและทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติมากขึ้น	3.31	0.53	สูง	3.06	0.50	ค่อนข้างสูง
2.3.3 การฝึกฝนตนเองด้วยตัวเองจะทำให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัยและติดตัวผู้เรียนในที่สุด	3.13	0.58	ค่อนข้างสูง	2.99	0.56	ค่อนข้างสูง
2.3.4 การฝึกปฏิบัติตามที่ผู้เรียนต้องการจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการประพฤติปฏิบัติตนในสังคมมากขึ้น	3.11	0.53	ค่อนข้างสูง	3.09	0.43	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านทักษะ	2.99	0.39	ค่อนข้างสูง	2.79	0.38	ค่อนข้างสูง

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบบูรณาการ (Integrated instilling) ในกระบวนการมีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.15)

4.3.3.1 มหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

(1.1) การปลูกฝังแบบบูรณาการ ในกระบวนการเรียนการสอนด้านความรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การศึกษาวิชานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหาตามเนื้อหาที่ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดขึ้นอย่างเป็นระบบแล้วประมวลความรู้ขึ้นใหม่ๆ โดยกลุ่มและมีอาจารย์เป็นผู้อำนวยความสะดวกและเสนอแนะแนวทางทำให้เข้าใจง่ายทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ สนุกไม่เครียด

-วิชานี้ให้ความสำคัญกับการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและการตัดสินใจคุณค่าเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตนช่วยให้ผู้เรียนในฐานะเป็นผู้หนึ่งในสมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญและคุณค่าของตนเองและเพื่อนมนุษย์โดยส่วนรวม

-วิชานี้เรียนรู้ด้วยการตีความ/จับประเด็นปัญหาอย่างเป็นระบบจากตัวอย่างปัญหาจริยธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมและเชื่อมโยงปัญหาแต่ละเรื่องด้วยกันอย่างเป็นระบบด้วยกลุ่มผู้เรียนทำให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาใหม่ๆ

(1.2) การปลูกฝังแบบแผนบูรณาการ ในกระบวนการการเรียนการสอนด้าน ความรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

- วิชานี้ให้ความสำคัญกับการเป็นแบบอย่างภาวะผู้นำที่ดีของผู้สอนวิชานี้ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณค่าของตนเองและมีตัวแบบที่ยึดถือได้

- วิชานี้ศึกษานิยมและวัฒนธรรมที่ดีๆ โดยกลุ่มเพื่อนเพื่อสร้างและรักษาค่านิยมและวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยไว้ เช่น ความน่าเชื่อถือ การเคารพสิทธิของผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม การรู้จักดูแลปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในภาคทฤษฎีและการปฏิบัติทำให้ได้เรียนรู้คุณค่าของภูมิปัญญาสังคมไทยที่ทีมงานที่นักธุรกิจต้องรักษาไว้

- การเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรม การตัดสินใจทางจริยธรรมของผู้เรียนวิชานี้ได้จากกลุ่มปฏิบัติการกิจกรรมร่วมกันทำให้ผู้เรียนรู้สิ่งดีจากสมาชิกกลุ่มมาก

- การเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมในวิชานี้ให้ความสำคัญกับตัวนักศึกษา และสร้างอำนาจความสามารถในตัวบุคคลโดยใช้กลุ่มเพื่อนและอาจารย์ผู้สอนทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการสร้างคุณค่า และสร้างความสามารถในตัวบุคคล

- วิชานี้เรียนรู้ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความหรือตัวอย่างปัญหา จริยธรรมต่างๆจากกลุ่มทำให้ผู้เรียนเรียนรู้เหตุและผลในปัญหาแต่ละเรื่อง

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

(2.1) การปลูกฝังแบบแผนบูรณาการ ในกระบวนการการเรียนการสอนด้าน ทัศนคติที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับสูงได้แก่

- การให้ความสำคัญกับการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและการตัดสินใจคุณค่าเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตนจะช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและเพื่อนมนุษย์โดยส่วนรวม

(2.2) การปลูกฝังแบบแผนบูรณาการ ในกระบวนการการเรียนการสอนด้าน ทัศนคติที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

- การศึกษาด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการประมวลความรู้ขึ้นมาใหม่ จะช่วยให้ผู้เรียนได้ความรู้ใหม่ๆ ค่านิยมใหม่ๆ ที่ถูกต้อง

- การเรียนรู้คุณค่าของจริยธรรมธุรกิจด้วยกลุ่มร่วมกับผู้สอนทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นเจ้าของและเห็นคุณค่าของกลุ่มมากขึ้น

- การเรียนรู้ด้วยการเอาชนะตนเองเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมในตัวบุคคลทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง และเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

-การเป็นแบบอย่างภาวะผู้นำที่ดีของผู้สอนมีคุณค่าต่อผู้เรียนมากทั้งด้านทัศนคติและการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม ดังคำกล่าวที่ว่า “การปฏิบัติย่อมดังกว่าคำพูด”

-การเรียนรู้ด้วยการตีความ/จับประเด็นปัญหาอย่างเป็นระบบโดยกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักสรุปแนวความคิด และเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ

-การสร้างสรรค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีๆของภูมิปัญญาไทยโดยกลุ่มทำให้เรียนเกิดความรัก ความหวงแหนในภูมิปัญญาไทยที่นับวันจะหมดไป

-การเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เหตุผลและการวิจารณ์บทความหรือตัวอย่างปัญหาจริยธรรมต่างๆจากกลุ่มทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบแผนบูรณาการ ในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทักษะที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับสูงได้แก่

-การสร้างนิสัยการทำงานเป็นทีม การมีน้ำใจและรู้จักวางแผนงานร่วมกัน ควรเรียนรู้โดยกลุ่มเพราะกลุ่มจะเสริมจุดอ่อนและเพิ่มจุดแข็งให้กับผู้เรียนมากขึ้น

(3.2) การปลูกฝังแบบแผนบูรณาการ ในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทักษะที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับสูง เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ได้แก่

-การวิเคราะห์ การสังเคราะห์เพื่อสร้างความรู้ใหม่จะทำให้เกิดเป็นการสะสมการใช้เหตุผล และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆให้สังคมโดยรวมได้ดีขึ้น

-การสร้างคุณธรรม จริยธรรมด้วยวิธีการให้ความสำคัญกับคุณค่าตัวบุคคลและการสร้างความสามารถในตัวบุคคลจะช่วยให้ผู้เรียนรักตนเองและผู้อื่นมากขึ้น

-การเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เหตุผลและการวิจารณ์บทความหรือตัวอย่างปัญหาจริยธรรมต่างๆจากกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนได้รับนิสัยการใช้เหตุผล มีความรอบคอบ และไตร่ตรองมากขึ้น

-การให้ความสำคัญกับคุณค่าการเป็นสมาชิกกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนติดนิสัยการรักตนเองและรักส่วนรวมมากขึ้น

-การศึกษาค่านิยมและวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยเรียนแล้วใช้ทำอะไรไม่ได้ ฝึกก็เท่านั้น ปฏิบัติก็เท่านั้นเพราะไม่สอดคล้องกับการทำธุรกิจโลกไร้พรมแดนในปัจจุบัน

-การเรียนรู้ร่วมกันด้วยการตีความ/จับประเด็นปัญหาอย่างเป็นระบบโดยกลุ่มจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและการขาดเรียนในที่สุด

-แบบอย่างภาวะผู้นำของผู้สอนไม่สำคัญเท่ากับความรู้อของผู้สอน เพราะพฤติกรรมดีๆของผู้สอนช่วยผู้เรียนอะไรไม่ได้

4.3.3.2 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบแผนบูรณาการ ในกระบวนการการเรียนการสอนด้านความรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

- การศึกษาวิชานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหาตามเนื้อหาที่ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดขึ้นอย่างเป็นระบบแล้วประมวลความรู้ขึ้นมาใหม่ โดยกลุ่มและมีอาจารย์เป็นผู้อำนวยความสะดวกและเสนอแนะแนวทางทำให้เข้าใจง่ายทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ สนุกไม่เครียด

- วิชานี้เรียนรู้ด้วยการตีความ/จับประเด็นปัญหาอย่างเป็นระบบจากตัวอย่างปัญหาจริยธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมและเชื่อมโยงปัญหาแต่ละเรื่องด้วยกันอย่างเป็นระบบด้วยกลุ่มผู้เรียนทำให้ได้แนวคิดการแก้ไขปัญหาใหม่ๆ

- วิชานี้ให้ความสำคัญกับการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและการตัดสินใจคุณค่าเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตนช่วยให้ผู้เรียนในฐานะเป็นผู้หนึ่งในสมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญและคุณค่าของตนเองและเพื่อนมนุษย์โดยส่วนรวม

- วิชานี้ให้ความสำคัญกับการเป็นแบบอย่างภาวะผู้นำที่ดีของผู้สอนวิชานี้ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณค่าของตนเองและมีตัวแบบที่ยึดถือได้

- การเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรม การตัดสินใจทางจริยธรรมของผู้เรียนวิชานี้ได้จากกลุ่มปฏิบัติการกิจกรรมร่วมกันทำให้ผู้เรียนรู้อย่างดีจากสมาชิกกลุ่มมาก

- การเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรม การตัดสินใจทางจริยธรรมของผู้เรียนวิชานี้ได้จากกลุ่มปฏิบัติการกิจกรรมร่วมกันทำให้ผู้เรียนรู้อย่างดีจากสมาชิกกลุ่มมาก

- วิชานี้ศึกษานิยมและวัฒนธรรมที่ดีๆ โดยกลุ่มเพื่อนเพื่อสร้างและรักษาค่านิยมและวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยไว้ เช่น ความน่าเชื่อถือ การเคารพสิทธิของผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม การรู้จักดูแลปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในภาคทฤษฎีและการปฏิบัติทำให้ได้เรียนรู้คุณค่าของภูมิปัญญาสังคมไทยที่ดีงามที่นักธุรกิจต้องรักษาไว้

- วิชานี้เรียนรู้ด้วยวิธีการวิภาควิจารย์บทความหรือตัวอย่างปัญหา จริยธรรมต่างๆจากกลุ่มทำให้ผู้เรียนเรียนรู้เหตุและผลในปัญหาแต่ละเรื่อง

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบแผนบูรณาการ ในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การเป็นแบบอย่างภาวะผู้นำที่ดีของผู้สอนมีคุณค่าต่อผู้เรียนมากทั้งด้านทัศนคติและการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม ดังคำกล่าวที่ว่า “การปฏิบัติย่อมดังกว่าคำพูด”

-การให้ความสำคัญกับการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและการตัดสินใจคุณค่าเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตนจะช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและเพื่อนมนุษย์โดยส่วนรวม

-การเรียนรู้คุณค่าของจริยธรรมธุรกิจด้วยกลุ่มร่วมกับผู้สอนทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นเจ้าของและเห็นคุณค่าของกลุ่มมากขึ้น

-การศึกษาด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการประมวลความรู้ขึ้นมาใหม่ ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนได้ความรู้ใหม่ๆ ค่านิยมใหม่ๆ ที่ถูกต้อง

-การสร้างสรรค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีๆของภูมิปัญญาไทยโดยกลุ่มทำให้เรียนเกิดความรัก ความห่วงใยในภูมิปัญญาไทยที่นับวันจะหมดไป

-การเรียนรู้ด้วยการตีความ/จับประเด็นปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักสรุปแนวความคิด และเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ

-การเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เหตุผลและการวิจารณ์บทความหรือตัวอย่างปัญหาจริยธรรมต่างๆจากกลุ่มทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบแผนบูรณาการ ในกระบวนการการเรียนการสอนด้านทักษะที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้แก่

-การสร้างนิสัยการทำงานเป็นทีม การมีน้ำใจและรู้จากวางแผนงานร่วมกันควรเรียนรู้โดยกลุ่มเพราะกลุ่มจะเสริมจุดอ่อนและเพิ่มจุดแข็งให้กับผู้เรียนมากขึ้น

-การให้ความสำคัญกับคุณค่าการเป็นสมาชิกกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนติดนิสัยการรักตนเองและรักส่วนรวมมากขึ้น

-การวิเคราะห์ การสังเคราะห์เพื่อสร้างความรู้ใหม่ๆจะทำให้เกิดเป็นการสะสมการใช้เหตุผล และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆให้สังคม โดยส่วนรวมได้ดีขึ้น

-การเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เหตุผลและการวิจารณ์บทความหรือตัวอย่างปัญหาจริยธรรมต่างๆจากกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนได้รับนิสัยการใช้เหตุผล มีความรอบคอบ และใคร่ครวญมากขึ้น

-การสร้างคุณธรรม จริยธรรมด้วยวิธีการให้ความสำคัญกับคุณค่าตัวบุคคลและการสร้างความสามารถในตัวบุคคลจะช่วยให้ผู้เรียนรักตนเองและผู้อื่นมากขึ้น

-การเรียนรู้ร่วมกันด้วยการตีความ/จับประเด็นปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยกลุ่มจะทำให้เกิดความเข้าใจและการขาดเรียนในที่สุด

-การศึกษาคำนิยามและวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยเรียนแล้วใช้ทำอะไรไม่ได้ฝึกกันเท่านั้น ปฏิบัติกันเท่านั้นเพราะไม่สอดคล้องกับการทำธุรกิจโลกไร้พรมแดนในปัจจุบัน

-แบบอย่างภาวะผู้นำของผู้สอนไม่สำคัญเท่ากับความรู้อของผู้สอน เพราะพฤติกรรมต่างๆของผู้สอนช่วยผู้เรียนอะไรไม่ได้

ตารางที่ 4.14 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบบูรณาการ (Integrated instilling) ในกระบวนการการเรียนการสอน ด้าน ความรู้ ทักษะ และทักษะระหว่างมหาวิทยาลัยพายัพ – มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

3. การปลูกฝังแบบบูรณาการ (Integrated Instilling)		ผลลัพธ์ (Outcomes) รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ					
3.1 ด้านความรู้ (Knowledge)		มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
		$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
3.1.1 การศึกษาวิชานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหาตามเนื้อหาที่ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดขึ้นอย่างเป็นระบบแล้วประมวลความรู้ขึ้นใหม่ ๆ โดยกลุ่มและมีอาจารย์เป็นผู้อำนวยความสะดวกและเสนอแนะแนวทางจะทำให้เข้าใจง่ายจะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ สนุก ไม่เครียด		3.32	0.52	สูง	3.14	0.55	ค่อนข้างสูง
3.1.2 วิชานี้เรียนรู้ด้วยการตีความ/จับประเด็นปัญหาอย่างเป็นระบบจากตัวอย่างปัญหาจริยธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมและเชื่อมโยงปัญหาแต่ละเรื่องด้วยกันอย่างเป็นระบบด้วยกลุ่มผู้เรียนทำให้ได้แนวความคิดการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ		3.27	0.50	สูง	3.12	0.56	ค่อนข้างสูง
3.1.3 วิชานี้เรียนรู้ด้วยวิธีการวิภาควิจารย์บทความหรือตัวอย่างปัญหาจริยธรรมต่างๆจากกลุ่มทำให้ผู้เรียนเรียนรู้เหตุและผลในปัญหาแต่ละเรื่อง		3.09	0.54	ค่อนข้างสูง	3.00	0.44	ค่อนข้างสูง
3.1.4 วิชานี้ให้ความสำคัญกับการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและการตัดสินใจคุณค่าเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตนช่วยให้ผู้เรียนในฐานะเป็นผู้หนึ่งในสมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญและคุณค่าของตนเองและเพื่อนมนุษย์โดยส่วนรวม		3.28	0.55	สูง	3.11	0.49	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

3.1.5 วิชานี้ให้ความสำคัญกับการเป็นแบบอย่าง ภาวะผู้นำที่ดีของผู้สอนวิชานี้ ทำให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้คุณค่าของตนเองและมีตัวแบบที่ดีถือได้	3.23	0.56	ค่อนข้างสูง	3.08	0.51	ค่อนข้างสูง
3.1.6 วิชานี้ศึกษาค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีๆ โดยกลุ่ม เพื่อนเพื่อสร้างและรักษาค่านิยมและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยไว้ เช่น ความน่าเชื่อถือ การ- เคารพสิทธิของผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความยุติ- ธรรม การรู้จักดูแลปกป้องผลประโยชน์ของส่วน- รวม ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในภาคทฤษฎี และการปฏิบัติทำให้ได้เรียนรู้คุณค่าของภูมิปัญญา สังคมไทยที่ดีงามที่นักธุรกิจต้องรักษาไว้	3.21	0.52	ค่อนข้างสูง	3.02	0.51	ค่อนข้างสูง
3.1.7 การเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมในวิชานี้ให้ความสำคัญ กับตัวนักศึกษาและสร้างอำนาจความ- สามารถในตัวบุคคล โดยใช้กลุ่มเพื่อนและ- อาจารย์ผู้สอนทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการ- สร้างคุณค่า และสร้างความสามารถในตัวบุคคล	3.11	0.50	ค่อนข้างสูง	3.04	0.43	ค่อนข้างสูง
3.1.8 การเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรม การตัดสินใจ ทางจริยธรรมของผู้เรียนวิชานี้ได้จากกลุ่ม- ปฏิบัติการกิจกรรมร่วมกันจะทำให้ผู้เรียนรู้สิ่งดีจาก สมาชิกกลุ่มมาก	3.17	0.42	ค่อนข้างสูง	3.04	0.45	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านความรู้	3.20	0.29	ค่อนข้างสูง	3.07	0.31	ค่อนข้างสูง
3.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
3.2.1 การศึกษาด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการ ประมวลความรู้ขึ้นมาใหม่ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนได้ ความรู้ใหม่ๆ ค่านิยมใหม่ๆ ที่ถูกต้อง	3.24	0.51	ค่อนข้างสูง	3.09	0.40	ค่อนข้างสูง
3.2.2 การเรียนรู้ด้วยการตีความ/จับประเด็นปัญหา อย่างเป็นระบบโดยกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จัก สรุปแนวความคิด และเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ	3.17	0.53	ค่อนข้างสูง	3.07	0.60	ค่อนข้างสูง
3.2.3 การเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เหตุผลและการวิจารณ์ บทความหรือตัวอย่างปัญหาจริยธรรมต่างๆจาก กลุ่มทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มากขึ้น	3.09	0.60	ค่อนข้างสูง	3.06	0.52	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.1 4(ต่อ)

3.2.4 การให้ความสำคัญกับการรักษาผลประโยชน์ ของส่วนรวมและการตัดสินคุณค่าเพื่อส่วนรวม มากกว่าส่วนตนจะช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อ ตนเองและเพื่อนมนุษย์โดยส่วนรวม	3.31	0.49	สูง	3.13	0.49	ค่อนข้างสูง
3.2.5 การเป็นแบบอย่างภาวะผู้นำที่ดีของผู้สอนมีคุณค่า ต่อผู้เรียนมากทั้งด้านทัศนคติและการประ- พฤติปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม ดังคำ กล่าวที่ว่า “การปฏิบัติย่อมดังกว่าคำพูด”	3.19	0.69	ค่อนข้างสูง	3.13	0.53	ค่อนข้างสูง
3.2.6 การสร้างสรรค์ค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีๆของ ภูมิปัญญาไทยโดยกลุ่ม ทำให้เรียนเกิดความ- รัก ความหวงแหนในภูมิปัญญาไทยที่นับวันจะ หมดไป	3.16	0.64	ค่อนข้างสูง	3.08	0.55	ค่อนข้างสูง
3.2.7 การเรียนรู้ด้วยการเอาชนะตนเองเพื่อสร้างคุณธรรม จริยธรรมในตัวบุคคลทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า- ของตนเอง และเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น	3.20	0.55	ค่อนข้างสูง	3.12	0.49	ค่อนข้างสูง
3.2.8 การเรียนรู้คุณค่าของจริยธรรมธุรกิจด้วยกลุ่ม- ร่วมกับผู้สอนทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นเจ้าของและ เห็นคุณค่าของกลุ่มมากขึ้น	3.22	0.49	ค่อนข้างสูง	3.09	0.48	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านทัศนคติ	3.19	0.29	ค่อนข้างสูง	3.09	0.28	ค่อนข้างสูง
3.3. ด้านทักษะ (Skills)						
3.3.1 การวิเคราะห์ การสังเคราะห์เพื่อสร้างความรู้ใหม่ๆ จะทำให้เกิดเป็นการสะสมการใช้เหตุผล และสร้าง นวัตกรรมใหม่ๆให้สังคมโดยส่วนรวมได้ดีขึ้น	3.23	0.50	ค่อนข้างสูง	3.10	0.41	ค่อนข้างสูง
3.3.2 การเรียนรู้ร่วมกันด้วยการตีความ/จับประเด็น ปัญหาอย่างเป็นระบบโดยกลุ่มจะทำให้เกิด ความเบื่อหน่ายและการขาดเรียนในที่สุด	2.65	0.88	ค่อนข้างสูง	2.69	0.74	ค่อนข้างสูง
3.3.3 การเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้เหตุผลและการวิจารณ์ บทความหรือตัวอย่างปัญหาจริยธรรมต่างๆจาก กลุ่มจะทำให้ผู้เรียนได้รับนิสัยการใช้เหตุผล มี ความรอบคอบ และไตร่ตรองมากขึ้น	3.2	0.49	ค่อนข้างสูง	3.07	0.42	ค่อนข้างสูง
3.3.4 การให้ความสำคัญกับคุณค่าการเป็นสมาชิก กลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจรักตนเองและรัก ส่วนรวมมากขึ้น	3.15	0.53	ค่อนข้างสูง	3.16	0.45	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

3.3.5 แบบอย่างภาวะผู้นำของผู้สอนไม่สำคัญเท่ากับความ ความรู้ของผู้สอน เพราะพฤติกรรมดีของผู้สอน ช่วยผู้เรียนอะไรไม่ได้	2.58	0.87	ค่อนข้างสูง	2.50	0.76	ค่อนข้างต่ำ
3.3.6 การศึกษาค่านิยมและวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย เรียนแล้วให้ทำอะไรไม่ได้สักเท่าไรนั้น ปฏิบัติก็ เท่านั้นเพราะไม่สอดคล้องกับการทำธุรกิจโลกไร้ พรมแดนในปัจจุบัน	2.71	0.91	ค่อนข้างสูง	2.54	0.79	ค่อนข้างสูง
3.3.7 การสร้างคุณธรรม จริยธรรมด้วยวิธีการให้ความ- สำคัญกับคุณค่าตัวบุคคลและการสร้างความ- สามารในตัวเองจะช่วยให้ผู้เรียนรักตนเอง และผู้อื่นมากขึ้น	3.20	0.47	ค่อนข้างสูง	3.04	0.48	ค่อนข้างสูง
3.3.8 การสร้างนิสัยการทำงานเป็นทีม การมีน้ำใจ และรู้จักวางแผนงานร่วมกันควรเรียนรู้โดย- กลุ่มเพราะกลุ่มจะเสริมจุดอ่อนและเพิ่มจุดแข็ง ให้กับผู้เรียนมากขึ้น	3.32	0.57	สูง	3.16	0.46	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านทักษะ	3.02	0.27	ค่อนข้างสูง	2.93	0.22	ค่อนข้างสูง

4.4. ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผล

การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบต่างๆ ทั้งสามรูปแบบได้ผลลัพธ์ในด้านของความรู้
ทัศนคติ และ ทักษะ ต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ดังนี้

4.4.1 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบเป็นทางการ พบว่าผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยคะแนนทาง
ด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า การวัดผลประเมินผลของการ
ปลูกฝังในรูปแบบเป็นทางการนี้นักศึกษาทั้งสองสถาบัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4.4.2 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการ พบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ย
คะแนนของความรู้ และทัศนคติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงถึง
การวัดผลประเมินผลในการปลูกฝังจริยธรรมแบบไม่เป็นทางการที่ส่งผลต่อ ความรู้ และทัศนคติ
นี้นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยทางด้านทักษะ
ระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่าง
ใด แสดงว่าการวัดผลประเมินผลของการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการต่อการ
พัฒนาทักษะนี้นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

4.4.3 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการ พบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ และทัศนคติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การวัดผลประเมินผลการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบบูรณาการมีส่วนทำให้นักศึกษาทั้งสองสถาบันได้รับความรู้ และทัศนคติ ทักษะแตกต่างกัน ส่วนผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยทางด้านทักษะระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างใด แสดงว่าการวัดผลประเมินผลของการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการจะไม่ทำให้นักศึกษาทั้งสองสถาบันได้รับความรู้และเสริมสร้างทักษะแตกต่างกัน (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.15 รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ กับผลลัพธ์ที่เกิดจากการประเมินผล ด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ ระหว่างมหาวิทยาลัยพายัพ-มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจ	มหาวิทยาลัยพายัพ			t-statistic	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ			t-statistic
	$\bar{X}$	SD	ความหมาย	$\bar{X}$	SD	ความหมาย		
1. การปลูกฝังแบบเป็นทางการ								
1.1 ความรู้	2.99	0.52	ค่อนข้างสูง	2.49	0.70	ค่อนข้างต่ำ		6.84
1.2 ทัศนคติ	2.74	0.58	ค่อนข้างสูง	2.31	0.71	ค่อนข้างต่ำ		5.61
1.3 ทักษะ	2.78	0.62	ค่อนข้างสูง	2.37	0.7	ค่อนข้างต่ำ		5.27
2. การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ								
2.1 ความรู้	3.02	0.50	ค่อนข้างสูง	2.80	0.49	ค่อนข้างสูง		3.8
2.2 ทัศนคติ	3.14	0.45	ค่อนข้างสูง	2.83	0.50	ค่อนข้างสูง		5.55
2.3 ทักษะ	3.13	0.42	ค่อนข้างสูง	3.00	0.95	ค่อนข้างสูง		1.46
3. การปลูกฝังแบบบูรณาการ								
3.1 ความรู้	2.99	0.39	ค่อนข้างสูง	2.84	0.42	ค่อนข้างสูง		3.15
3.2 ทัศนคติ	2.74	0.35	ค่อนข้างสูง	2.65	0.34	ค่อนข้างสูง		2.23
3.3 ทักษะ	2.57	0.39	ค่อนข้างสูง	2.62	0.45	ค่อนข้างสูง		-1.00

Sig. = .05, * P. > .05

เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ ทางด้านการวัดผลประเมินผลทั้งสามรูปแบบที่มีต่อผลลัพธ์ทางด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ เป็นดังนี้

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมแบบเป็นทางการ (Formal Instilling) ในกระบวนการมีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.17)

4.4.1.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับก่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การทดสอบย่อยเนื้อหาวิชานี้ในชั้นเรียนจะทำให้ผู้เรียนไม่ลืมเนื้อหา

-วิชานี้ใช้สอบทฤษฎี 80% อีก 20% อาจารย์ผู้สอนเก็บจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และการทำรายงานทำให้ได้รับความรู้มาก

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับก่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การทดสอบย่อยเนื้อหาวิชานี้ในชั้นเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มากขึ้น

-การสอบภาคทฤษฎีมากๆ จะทำให้ท่านรักและเห็นความสำคัญของวิชานี้มากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อด้านทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับก่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การทดสอบย่อยและทดสอบย่อยๆ โดยอาจารย์ผู้สอนจะช่วยให้เกิดการสะสมความดี ค่านิยม และการประพฤติปฏิบัติตนในสังคมของท่านดีขึ้น

-การสอบภาคทฤษฎีมากๆ จะทำให้ท่านเกิดการเรียนรู้ดีขึ้น

4.4.1.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(2) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับก่อนข้างต่ำ ได้แก่

-การทดสอบย่อยเนื้อหาวิชานี้ในชั้นเรียนจะทำให้ผู้เรียนไม่ลืมเนื้อหา

-วิชานี้ใช้สอบทฤษฎี 80% อีก 20% อาจารย์ผู้สอนเก็บจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และการทำรายงานทำให้ได้รับความรู้มาก

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับก่อนสูงเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การทดสอบย่อยเนื้อหาวิชานี้ในชั้นเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มากขึ้น

-การสอบภาคทฤษฎีมากๆ จะทำให้ท่านรักและเห็นความสำคัญของวิชานี้มากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อด้านทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การทดสอบย่อยและทดสอบบ่อยๆ โดยอาจารย์ผู้สอนจะช่วยให้เกิดการสะสมความดี ค่านิยม และการประพฤติปฏิบัติตนในสังคมของท่านดีขึ้น

-การสอบภาคทฤษฎีมากๆ จะทำให้ท่านเกิดการเรียนรู้ดีขึ้น

ตารางที่ 4.16 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบเป็นทางการ (Formal instilling) ในการประเมินผลระหว่าง ด้านการเรียนรู้ ทักษะคิด และทักษะระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ – นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

1. การปลูกฝังแบบเป็นทางการ (Formal Instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) จากรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมต่างๆ					
	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
1.1 ด้านความรู้ (Knowledge)	$\bar{X}$	S.D	แปลว่า	$\bar{X}$	S.D	แปลว่า
1.1.1 วิชานี้ใช้สอบทฤษฎี 80% อีก 20% อาจารย์ผู้สอนเก็บจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และการทำรายงาน ทำให้รู้ ได้รับความ มาก	2.91	0.80	ค่อนข้างสูง	2.49	0.82	ค่อนข้างต่ำ
1.1.2 การทดสอบย่อยเนื้อหาวิชานี้ในชั้นเรียนจะทำให้ผู้เรียนไม่ลืมเนื้อหา	3.08	0.56	ค่อนข้างสูง	2.49	0.80	ค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านความรู้	2.99	0.52	ค่อนข้างสูง	2.49	0.70	ค่อนข้างต่ำ
1.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
1.2.1 การสอบภาคทฤษฎีมากๆ จะทำให้ท่านรักและเห็นความสำคัญของวิชานี้มากขึ้น	2.52	0.78	ค่อนข้างสูง	2.19	0.79	ค่อนข้างต่ำ
1.2.2 การทดสอบย่อยเนื้อหาวิชานี้ในชั้นเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มากขึ้น	2.96	0.66	ค่อนข้างสูง	2.43	0.75	ค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านทัศนคติ	2.74	0.58	ค่อนข้างสูง	2.31	0.71	ค่อนข้างต่ำ
1.3 ด้านทักษะ (Skills)						
1.3.1 การสอบภาคทฤษฎีมากๆ จะทำให้ท่านเกิดการ-เรียนรู้ดีขึ้น	2.64	0.73	ค่อนข้างสูง	2.28	0.80	ค่อนข้างต่ำ

ตารางที่ 4.1 ๕(ต่อ)

1.3.2 การทดสอบย่อยและทดสอบย่อยๆ โดยอาจารย์ผู้สอนจะช่วยให้เกิดการสะสมความดี ค่านิยม และการประพฤติปฏิบัติตนในสังคมของท่านดีขึ้น	2.91	0.74	ค่อนข้างสูง	2.45	0.77	ค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านทักษะ	2.78	0.62	ค่อนข้างสูง	2.37	0.70	ค่อนข้างต่ำ

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมแบบไม่เป็นทางการ (Informal instilling) ในกระบวนการมีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.18)

4.4.2.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อความรู้ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การประเมินตนเองและให้กลุ่มเพื่อนประเมินจะทำให้เกิดการเรียนรู้ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันภายในกลุ่ม

-การสอบทฤษฎี 40% โดยวิธีสอบเป็นการบ้านและสอบแบบเปิด คำว่าจะทำให้ผู้เรียนรับความรู้มาก

-การทำรายงานที่กำหนดโดยกลุ่มจะทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อทัศนคติ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การเรียนรู้ความสำคัญภายในกลุ่ม และการให้ความสำคัญกับสมาชิกกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความผูกพันในกลุ่มมากขึ้น

-การทำรายงานกลุ่มจะช่วยให้ท่านเห็นคุณค่าและผลักดันให้ผู้เรียนต้องพยายามทำงานด้วยความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกลุ่มมากขึ้น

-การสอบภาคทฤษฎี 40% จะช่วยให้ท่านรักและเห็นความสำคัญของวิชามากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อทักษะ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การทำรายงานตามที่กลุ่มกำหนดจะช่วยฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น

-การเรียนรู้ภายในกลุ่มจะทำให้เกิดทักษะการอยู่ร่วมกัน

-การสอบภาคทฤษฎีที่เหมาะสมและใช้วิธีการสอบเป็นการบ้านและ
สอบแบบเปิดตำรา (Take Home/ Open book) จะช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติได้

4.4.2. 2 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อความรู้
ในระดับค่อนข้างสูง เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

- การทำรายงานที่กำหนดโดยกลุ่มจะทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น
- การประเมินตนเองและให้กลุ่มเพื่อนประเมินจะทำให้เกิดการเรียนรู้ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันภายในกลุ่ม

-วิชานี้ใช้สอบทฤษฎี 40% โดยวิธีสอบเป็นการบ้านและสอบแบบ
เปิดตำราทำให้ได้รับความรู้มาก

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

(2.1) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ ด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อ
ทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

- การทำรายงานกลุ่มจะช่วยให้ท่านเห็นคุณค่าและผลักดันให้ผู้เรียน
ต้องพยายามทำงานด้วยความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกลุ่มมากขึ้น

-การเรียนรู้ความสำคัญภายในกลุ่ม และการให้ความสำคัญกับ
สมาชิกกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความผูกพันในกลุ่มมากขึ้น

(2.2) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ ด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อ
ทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่

- การสอบภาคทฤษฎี 40% จะช่วยให้ท่านรักและเห็นความสำคัญ
ของวิชานี้มากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อทักษะ
อยู่ในระดับสูง ได้แก่

- การเรียนรู้ภายในกลุ่มจะทำให้เกิดทักษะการอยู่ร่วมกัน

(3.2) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการประเมินผลที่ส่งผลต่อ
ทักษะอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ได้แก่

- การทำรายงานตามที่กลุ่มกำหนดจะช่วยฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น

-การสอบภาคทฤษฎีที่เหมาะสมและใช้วิธีการสอบเป็นการบ้านและ
สอบแบบเปิดตำรา (Take Home/ Open book) จะช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติได้

ตารางที่ 4.1.7 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบไม่เป็นทางการ (Informal instilling) ในการประเมินผลด้านการเรียนรู้ ทักษะและทักษะระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ-นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

2. การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ (Informal Instilling)		ผลลัพธ์ (Outcomes) จากรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมต่างๆ					
2.1 ด้านความรู้ (Knowledge)		มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
		$\bar{X}$	S.D	แปลว่า	$\bar{X}$	S.D	แปลว่า
2.1.1 การสอบทฤษฎี 40% โดยวิธีสอบเป็นการบ้านและสอบแบบเปิดตำราจะทำให้ได้รับความรู่มาก		2.86	0.86	ค่อนข้างสูง	2.54	0.71	ค่อนข้างสูง
2.1.2 การประเมินตนเองและให้กลุ่มเพื่อนประเมินจะทำให้เกิดการเรียนรู้ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันภายในกลุ่ม		3.14	0.54	ค่อนข้างสูง	3.02	0.57	ค่อนข้างสูง
2.1.3 การทำรายงานที่กำหนดโดยกลุ่มจะทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น		3.06	0.69	ค่อนข้างสูง	2.84	0.71	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านความรู้		3.02	0.50	ค่อนข้างสูง	2.80	0.49	ค่อนข้างสูง
2.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)							
2.2.1 การสอบภาคทฤษฎี 40% จะช่วยให้ท่านรักและเห็นความสำคัญของวิชานี้มากขึ้น		2.94	0.70	ค่อนข้างสูง	2.45	0.80	ค่อนข้างต่ำ
2.2.2 การเรียนรู้ความสำคัญภายในกลุ่ม และการให้ความสำคัญกับสมาชิกกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความผูกพันในกลุ่มมากขึ้น		3.24	0.55	ค่อนข้างสูง	3.06	0.60	ค่อนข้างสูง
2.2.3 การทำรายงานกลุ่มจะช่วยให้ท่านเห็นคุณค่าและผลักดันให้ผู้เรียนต้องพยายามทำงานด้วยความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และกลุ่มมากขึ้น		3.24	0.64	ค่อนข้างสูง	2.99	0.65	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านทัศนคติ		3.14	0.45	ค่อนข้างสูง	2.83	0.50	ค่อนข้างสูง
2.3. ด้านทักษะ (Skills)							
2.3.1 การสอบภาคทฤษฎีที่เหมาะสมและใช้วิธีการสอบเป็นการบ้านและสอบแบบเปิดตำรา (Take Home/Open book) จะช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติได้		2.93	0.70	ค่อนข้างสูง	2.70	0.68	ค่อนข้างสูง
2.3.2 การเรียนรู้ภายในกลุ่มจะทำให้เกิดทักษะการอยู่ร่วมกัน		3.24	0.52	ค่อนข้างสูง	3.35	2.65	สูง
2.3.3 การทำรายงานตามที่กลุ่มกำหนดจะช่วยฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น		3.23	0.60	ค่อนข้างสูง	2.96	0.68	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านทักษะ		3.13	0.42	สูง	3.00	0.95	ค่อนข้างสูง

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมแบบบูรณาการ (Integrated instilling) ในกระบวนการมีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.19)

4.4.3.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบบูรณาการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับก่อนข้างสูงเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

-วิชานี้ควรวัดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน 10% เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการพัฒนาตนเองและมีความรับผิดชอบมากขึ้น

-วิชานี้ควรวัดผลด้วยการประเมินตนเองและกลุ่มเพื่อน 10% เพราะทำให้เกิดการเรียนรู้ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันภายในกลุ่มมากขึ้น

-วิชานี้ควรวัดผลประเมินผลภาคการปฏิบัติด้วยรายงานกลุ่ม (Paper Work) 60% คือดูการตรงต่อเวลา ความลึกของเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ ความเชื่อถือ ความสมบูรณ์ของรายงาน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานี้มาก

-วิชานี้ควรสอบภาคทฤษฎี 20% เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้ความรู้และไม่เครียด

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบบูรณาการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับก่อนข้างสูง เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การวัดผลประเมินผลตนเองและกลุ่มเพื่อน 10% จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของกลุ่มเกิดความรัก ความผูกพันในกลุ่มสมาชิกมากขึ้น

-การสอบภาคทฤษฎี 20% จะช่วยให้ผู้เรียนรักและเห็นความสำคัญของวิชานี้มากขึ้น

-การวัดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน 10% จะไม่ช่วยผู้เรียนปรับปรุงพัฒนาตนเอง ตรงการข้ามจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อและไม่ชอบวิชานี้

-การวัดผลประเมินผลภาคการปฏิบัติด้วยการทำรายงานกลุ่ม 60% จะทำให้ผู้เรียนไม่เห็นคุณค่าของวิชานี้มากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับก่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การทำรายงานกลุ่มจะไม่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ดีขึ้น

-วิชานี้ไม่ควรวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนควรสอบทฤษฎีอย่างเดียวพอแล้ว

(3.2) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การสอบภาคทฤษฎี 20% ไม่เหมาะสมเพราะจะทำให้ได้ความรู้น้อยทำผู้เรียนปฏิบัติอะไรไม่ได้

-การวัดผลประเมินผลตนเองและกลุ่มเพื่อน 10% จะไม่ช่วยผู้เรียนอะไร

4.4.3.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบบูรณาการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

-วิชานี้ควรวัดผลประเมินผลภาคการปฏิบัติด้วยรายงานกลุ่ม (Paper Work) 60% คือดูการตรงต่อเวลา ความลึกของเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ ความเชื่อถือ ความสมบูรณ์ของรายงาน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานี้มาก

-วิชานี้ควรสอบภาคทฤษฎี 20% เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้ความรู้และไม่เครียด

-วิชานี้ควรวัดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน 10% เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการพัฒนาตนเองและมีความรับผิดชอบมากขึ้น

-วิชานี้ควรวัดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน 10% เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการพัฒนาตนเองและมีความรับผิดชอบมากขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

(2.1) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การวัดผลประเมินผลตนเองและกลุ่มเพื่อน 10% จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของกลุ่มเกิดความรัก ความผูกพันในกลุ่มสมาชิกมากขึ้น

-การสอบภาคทฤษฎี 20% จะช่วยให้ผู้เรียนรักและเห็นความสำคัญของวิชานี้มากขึ้น

-การวัดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน 10% จะไม่ช่วยผู้เรียนปรับปรุงพัฒนาตนเอง ตรงการข้ามจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อและไม่ชอบวิชานี้

(2.2) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่

-การวัดผลประเมินผลภาคการปฏิบัติด้วยการทำรายงานกลุ่ม 60% จะทำให้ผู้เรียนไม่เห็นคุณค่าของวิชานี้มากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบบูรณาการในการประเมินผลที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียน อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การทำรายงานกลุ่มจะไม่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ดีขึ้น

-วิชานี้ไม่ควรวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนควรสอบทฤษฎีอย่างเดียวพอแล้ว

-การสอบภาคทฤษฎี 20% ไม่เหมาะสมเพราะจะทำให้ได้ความรู้ น้อยทำผู้เรียนปฏิบัติอะไรไม่ได้

-การวัดผลประเมินผลตนเองและกลุ่มเพื่อน 10% จะไม่ช่วยผู้เรียนอะไร

ตารางที่ 4.18 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบบูรณาการ (Integrated instilling) ในการ ระเมินผลด้านการเรียนรู้ ทักษะคิด และทักษะระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ – นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

3. การปลูกฝังแบบบูรณาการ (Integrated Instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) จากรูปแบบ การปลูกฝังจริยธรรมต่างๆ					
3.1 ด้านความรู้ (Knowledge)	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลว่า	$\bar{X}$	S.D	แปลว่า
3.1.1 วิชานี้ควรสอบภาคทฤษฎี 20% จะทำให้ผู้เรียนได้ ความรู้และไม่เครียด	2.86	0.82	ค่อนข้างสูง	2.90	0.71	ค่อนข้างสูง
3.1.2 วิชานี้ควรวัดผลประเมินตนเองและกลุ่มเพื่อน 10% จะทำให้เกิดการเรียนรู้ความสำคัญของการ อยู่ร่วมกันภายในกลุ่มมากขึ้น	3.07	0.48	ค่อนข้างสูง	2.84	0.58	ค่อนข้างสูง
3.1.3 วิชานี้ควรวัดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน 10% จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการพัฒนาตนเองและมีความ รับผิดชอบมากขึ้น	3.08	0.57	ค่อนข้างสูง	2.84	0.54	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

3.1.4 วิชาไม่ควรวัดผลประเมินผลภาคการปฏิบัติด้วยการ ทำรายกลุ่ม (Paper Work) 60 % คือดูการตรงต่อ เวลา ความลึกของเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ ความเชื่อถือ ความสมบูรณ์ของรายงาน ทำให้ ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานี้มาก	2.97	0.67	ค่อนข้างสูง	2.78	0.66	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านความรู้	2.99	0.39	ค่อนข้างสูง	2.84	0.42	ค่อนข้างสูง
3.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
3.2.1 การสอบภาคทฤษฎี 20% จะช่วยให้ผู้เรียนรัก และเห็นความสำคัญของวิชานี้มากขึ้น	2.80	0.81	ค่อนข้างสูง	2.79	0.79	ค่อนข้างสูง
3.2.2 การวัดผลประเมินผลตนเองและกลุ่มเพื่อน 10% จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของกลุ่มเกิด ความรัก ความผูกพันในกลุ่มสมาชิกมากขึ้น	3.06	0.54	ค่อนข้างสูง	2.85	0.57	ค่อนข้างสูง
3.2.3 การวัดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน 10% จะไม่ช่วยผู้เรียนปรับปรุงพัฒนาตนเอง ตรงการ ข้ามจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อและไม่ชอบวิชานี้	2.55	0.84	ค่อนข้างสูง	2.54	0.68	ค่อนข้างสูง
3.2.4 การวัดผลประเมินผลภาคการปฏิบัติด้วยการทำ รายงานกลุ่ม 60% จะทำให้ผู้เรียนไม่เห็นคุณค่า ของวิชานี้มากขึ้น	2.54	0.77	ค่อนข้างสูง	2.43	0.84	ค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านทัศนคติ	2.74	0.35	ค่อนข้างสูง	2.65	0.34	ค่อนข้างสูง
3.3. ด้านทักษะ (Skills)						
3.3.1 การสอบภาคทฤษฎี 20% ไม่เหมาะสมเพราะจะ ทำให้ได้ความรู้น้อยทำผู้เรียนปฏิบัติอะไรไม่ได้	2.34	0.73	ค่อนข้างต่ำ	2.54	0.75	ค่อนข้างสูง
3.3.2 การวัดผลประเมินผลตนเองและกลุ่มเพื่อน 10% จะไม่ช่วยผู้เรียนอะไร	2.36	0.84	ค่อนข้างต่ำ	2.52	0.67	ค่อนข้างสูง
3.3.3 วิชาไม่ควรวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนควร สอบทฤษฎีอย่างเดียวพอแล้ว	2.70	0.95	ค่อนข้างสูง	2.69	0.94	ค่อนข้างสูง
3.3.4 การทำรายงานกลุ่มจะไม่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักทำ งานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ดีขึ้น	2.89	0.79	ค่อนข้างสูง	2.73	0.87	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านทักษะ	2.57	0.39	ค่อนข้างสูง	2.62	0.45	ค่อนข้างสูง

4.5. ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ

การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบต่างๆ ทั้งสามรูปแบบได้ผลลัพธ์ในด้านของความรู้ ทักษะ และ ทักษะ ต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ดังนี้

4.5.1 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบเป็นทางการ พบว่าผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยคะแนนทางด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า การกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบเป็นทางการจะทำให้ให้นักศึกษาทั้งสองสถาบันได้รับความรู้ และเสริมสร้างทักษะแตกต่างกัน หมายความว่านักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพเห็นด้วยค่อนข้างสูงกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จอย่างทางการ โดยผู้สอนในขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับวิธีการนี้

4.5.2 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการ พบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของทักษะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จแบบไม่เป็นทางการ นักศึกษาทั้งสองสถาบันที่ความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยทางด้านความรู้และทักษะระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างไรก็ตาม แสดงว่าการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการนั้น นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเห็นไปในทางเดียวกัน

4.5.3 การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการ พบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ ทักษะ และทักษะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบบูรณาการมีส่วนทำให้นักศึกษาทั้งสองสถาบันได้รับความรู้ และทักษะ ทักษะแตกต่าง หมายความว่าเมื่อนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญจะเห็นด้วยค่อนข้างสูงกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จโดยรูปแบบการบูรณาการ แต่นักศึกษาทั้งสองสถาบันยังมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.19. รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ กับผลลัพธ์ด้าน ความรู้ ทักษะ และทักษะ จากการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ-มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจ	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ			t -statistic
	$\bar{X}$	SD	ความหมาย	$\bar{X}$	SD	ความหมาย	
I. การปลูกฝังแบบเป็นทางการ							
1.1 ความรู้	2.82	0.49	ค่อนข้างสูง	2.46	0.64	ค่อนข้างต่ำ	5.33 [*]
1.2 ทักษะ	2.85	0.46	ค่อนข้างสูง	2.56	0.62	ค่อนข้างสูง	4.48 [*]
1.3 ทักษะ	2.85	0.47	ค่อนข้างสูง	2.58	0.59	ค่อนข้างสูง	4.28 [*]

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

2. การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ							
2.1 ความรู้	2.94	0.44	ค่อนข้างสูง	2.87	0.53	ค่อนข้างสูง	1.21
2.2 ทักษะ	3.13	0.87	ค่อนข้างสูง	2.91	0.45	ค่อนข้างสูง	2.78
2.3 ทักษะ	3.16	0.38	ค่อนข้างสูง	3.09	0.91	ค่อนข้างสูง	0.83
3. การปลูกฝังแบบบูรณาการ							
3.1 ความรู้	3.16	0.38	ค่อนข้างสูง	2.98	0.49	ค่อนข้างสูง	3.47
3.2 ทักษะ	2.96	0.36	ค่อนข้างสูง	2.81	0.33	ค่อนข้างสูง	3.72
3.3 ทักษะ	3.24	0.38	ค่อนข้างสูง	3.10	0.42	ค่อนข้างสูง	2.97

Sig. = .05*, *P. > .05

เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ ทางด้านการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จทั้งสามรูปแบบที่มีต่อผลลัพธ์ทางด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ เป็นดังนี้

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมแบบเป็นทางการ (Formal Instilling) ในกระบวนการมีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.21)

4.5.1.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

(1.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ที่ส่งผลกระทบต่อความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การกำหนดชุดเรียน วินัยการเรียน กิจกรรมรายทศที่ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรักและเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น

-วิชานี้กำหนดให้ผู้เรียนต้องเข้าเรียนอย่างน้อย 80% จึงจะมีสิทธิสอบ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมมาก

(1.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลกระทบต่อความรู้ในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่

-ผู้ที่ได้ชื่อว่าเก่ง ดี มีความสามารถ และมีคุณธรรมที่ลงเรียนวิชานี้ ก็คือผู้ที่สอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในเค้าโครงการเรียนการสอนวิชานี้

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

(2.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ที่ส่งผลกระทบต่อด้านทัศนคติของผู้เรียนในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ระเบียบวินัย ข้อบังคับที่อาจารย์ผู้สอนเน้นย้ำในการเรียนวิชานี้ทำให้ท่านรู้สึกชอบ รู้ขอบกพร่องของตนเองและพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

-การกำหนดพฤติกรรมเข้าเรียนสม่ำเสมอจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนวิชานี้มากขึ้น

(2.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำได้แก่

-เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จด้วยการบังคับให้ผู้เรียนสอบภาคทฤษฎีมากๆ จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาจริยธรรมมากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ที่ส่งผลกระทบต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

-การเข้าห้องเรียนสม่ำเสมอจะทำให้ผู้เรียนสะสมความรับผิดชอบและมีนิสัยคิดตัวไปในที่สุด

-การบังคับให้อยู่ในระเบียบวินัยของอาจารย์ผู้สอนทำให้ท่านมีกิริยามารยาท และมีวินัยการดำเนินชีวิตมากขึ้น

(3.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ที่ส่งผลกระทบต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่

-ความดี คุณธรรมควรวัดด้วยตัวเลข เพราะจะทำให้ผู้เรียนเห็นค่าที่ชัดเจน และสามารถประเมินได้ว่าควรสะสมจริยธรรมมากน้อยเพียงใดเพื่อการประพฤติปฏิบัติตนได้ดีและถูกต้อง

4.5.1.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลกระทบต่อความรู้อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การกำหนดชุดเรียน วินัยการเรียน กิริยามารยาทที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรักและเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น

-วิชานี้กำหนดให้ผู้เรียนต้องเข้าเรียนอย่างน้อย 80% จึงจะมีสิทธิสอบทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมมาก

-ผู้ที่ได้ชื่อว่าเก่ง ดี มีความสามารถ และมีคุณธรรมที่ลงเรียนวิชานี้ ก็คือผู้ที่สอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในเค้าโครงการเรียนการสอนวิชานี้

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

(2.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

-ระเบียบวินัย ข้อบังคับที่อาจารย์ผู้สอนเน้นย้ำในการเรียนวิชานี้ทำให้ท่านรู้สึกชอบ รู้ข้อบกพร่องของตนเองและพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

-การกำหนดพฤติกรรมเข้าเรียนสม่ำเสมอจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนวิชานี้มากขึ้น

(2.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่

-เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จด้วยการบังคับให้ผู้เรียนสอบภาคทฤษฎีมากๆ จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาจริยธรรมธุรกิจมากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ที่ส่งผลกระทบต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การเข้าห้องเรียนสม่ำเสมอจะทำให้ผู้เรียนสะสมความรับผิดชอบและมีนิสัยติดตัวไปในที่สุด

-การบังคับให้อยู่ในระเบียบวินัยของอาจารย์ผู้สอนทำให้ท่านมีกิริยามารยาท และมีวินัยการดำเนินชีวิตมากขึ้น

(3.2) การปลูกฝังแบบเป็นทางการกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ที่ส่งผลกระทบต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่

-ความดี คุณธรรมควรวัดด้วยตัวเลข เพราะจะทำให้ผู้เรียนเห็นค่าที่ชัดเจน และสามารถประเมินได้ว่าควรสะสมจริยธรรมมากขึ้นเพียงใดเพื่อการประพฤติปฏิบัติตนได้ดีและถูกต้อง

ตารางที่ 4.2 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบเป็นทางการ (Formal instilling) ในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะระหว่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ – นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

1. การปลูกฝังแบบเป็นทางการ (Formal instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ					
	ศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
1.1 ด้านความรู้ (Knowledge)						
1.1.1 ผู้ที่ได้ชื่อว่าเก่ง คือ มีความสามารถ และมีคุณธรรม ที่ลงเรียนวิชานี้ ก็คือผู้ที่สอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในเค้าโครงการเรียนการสอนวิชานี้	2.40	0.83	ค่อนข้างต่ำ	2.31	0.85	ค่อนข้างต่ำ

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

1.1.2 วิชาที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเข้าเรียนอย่างน้อย 80% จึงจะมีสิทธิสอบทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมมาก	2.99	0.72	ค่อนข้างสูง	2.41	0.81	ค่อนข้างต่ำ
1.1.3 การกำหนดชุดเรียน วินัยการเรียน กิริยามารยาทที่ดี จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรักและเห็นคุณค่าของ คุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น	3.01	0.59	ค่อนข้างสูง	2.66	0.73	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านความรู้	2.82	0.49	ค่อนข้างสูง	2.46	0.64	ค่อนข้างต่ำ
1.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
1.2.1 เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จด้วยการบังคับให้ ให้ผู้เรียนสอบภาคทฤษฎีมากๆ จะทำให้ผู้เรียนเห็น คุณค่าของวิชาจริยธรรมมากขึ้น	2.41	0.77	ค่อนข้างต่ำ	2.31	0.86	ค่อนข้างต่ำ
1.2.2 การกำหนดพฤติกรรมเข้าเรียนสม่ำเสมอจะทำให้ ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนวิชานี้มากขึ้น	3.01	0.63	ค่อนข้างสูง	2.58	0.75	ค่อนข้างสูง
1.2.3 ระเบียบวินัย ข้อบังคับที่อาจารย์ผู้สอนเน้นย้ำใน การเรียนวิชาทำให้ท่านรู้สึกชอบ รู้ข้อบกพร่อง ของตนเองและพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น อยู่เสมอ	3.11	0.57	ค่อนข้างสูง	2.78	0.66	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านทัศนคติ	2.85	0.46	ค่อนข้างสูง	2.56	0.62	ค่อนข้างสูง
1.3. ด้านทักษะ (Skills)						
1.3.1 ความดี คุณธรรมควรวัดด้วยตัวเลข เพราะจะทำให้ ผู้เรียนเห็นค่าที่ชัดเจน และสามารถประเมินได้ ว่าควรสะสมจริยธรรมมากน้อยเพียงใดเพื่อการ- ประพฤติปฏิบัติตน ได้ที่ดี และถูกต้อง	2.46	0.79	ค่อนข้างต่ำ	2.22	0.86	ค่อนข้างต่ำ
1.3.2 การเข้าห้องเรียนสม่ำเสมอจะทำให้ผู้เรียนสะสม ความรับผิดชอบและมีนิสัยที่ดีตัวไปในที่สุด	3.04	0.61	ค่อนข้างสูง	2.79	0.71	ค่อนข้างสูง
1.3.3 การบังคับให้อยู่ในระเบียบวินัยของอาจารย์ผู้สอน ทำให้ท่านมีกิริยามารยาท และมีวินัยการดำเนิน- ชีวิตมากขึ้น	3.04	0.67	ค่อนข้างสูง	2.74	0.71	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านทักษะ	2.85	0.47	ค่อนข้างสูง	2.58	0.59	ค่อนข้างสูง

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมแบบไม่เป็นทางการ (Inormal instilling) ในกระบวนการมีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.22)

4.5.2. 1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการกำหนดเรื่องชีวิตความสำเร็จที่ส่งผลต่อความรู้อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้แก่

-การวัดความสำเร็จของวิชานี้ผู้สอนจะดูที่ความสุข และไม่เครียดในการเรียนการสอนวิชานี้

-กำหนดการแต่งกาย/วินัยการเรียน /กิริยามารยาทโดยกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรักและเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น

-วิชานี้ผู้เรียนกำหนดเวลาเรียน โดยกลุ่มเองทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณธรรม จริย-ธรรมมาก

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการกำหนดเรื่องชีวิตความสำเร็จที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การกำหนดพฤติกรรมเข้าเรียนสม่ำเสมอโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนวิชานี้มากขึ้น

-เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จการเรียนวิชานี้ผู้สอนจะดูที่พฤติกรรมมีส่วนร่วมทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาจริยธรรมธุรกิจมากขึ้น

-การให้ผู้เรียนกำหนดระเบียบวินัย และข้อบังคับโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนชอบ และพยายามปรับปรุงข้อบกพร่องของตนเองเพื่อให้เข้ากับกลุ่มได้

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการกำหนดเรื่องชีวิตความสำเร็จที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับสูงได้แก่

-ความดี คุณธรรมไม่สามารถวัดด้วยตัวเลขได้ แต่ดูจากการประพฤติปฏิบัติตน การทำงานร่วมกันในกลุ่ม

(3.2) การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการกำหนดเรื่องชีวิตความสำเร็จที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ระเบียบวินัยที่กำหนดโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนถูกขัดเกลา กิริยามารยาท และวินัยการดำเนินชีวิตมากขึ้น

-การกำหนดพฤติกรรมโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนระมัดระวังรับผิดชอบ และมีนิสัยมุ่งมั่นส่วนรวมได้

4.5.2. 2 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อความรู้ที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การวัดความสำเร็จของวิชานี้ผู้สอนจะดูที่ความสุข และไม่เครียดในการเรียนการสอนวิชานี้

-วิชานี้ผู้เรียนกำหนดเวลาเรียนโดยกลุ่มเองทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมมาก

-กำหนดการแต่งกาย/วินัยการเรียน /กิริยามารยาทโดยกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรักและเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

-เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จการเรียนวิชานี้ผู้สอนจะดูที่พฤติกรรมมีส่วนร่วมทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาจริยธรรมธุรกิจมากขึ้น

-การให้ผู้เรียนกำหนดระเบียบวินัย และข้อบังคับโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนชอบ และพยายามปรับปรุงข้อบกพร่องของตนเองเพื่อให้เข้ากับกลุ่มได้

-การกำหนดพฤติกรรมเข้าเรียนสม่ำเสมอโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนวิชานี้มากขึ้น

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ความดี คุณธรรมไม่สามารถวัดด้วยตัวเลขได้ แต่ดูจากการประพฤติปฏิบัติตน การทำงานร่วมกันในกลุ่ม

-ระเบียบวินัยที่กำหนดโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนถูกจัดเกลา กิริยามารยาท และวินัยการดำเนินชีวิตมากขึ้น

-การกำหนดพฤติกรรมโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนสะสมความรับผิดชอบ และมีนิสัยมุ่งมั่นส่วนรวมได้

ตารางที่ 4.21 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบไม่เป็นทางการ (Informal instilling) ในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ด้านความรู้ ทักษะ และทักษะระหว่าง นักศึกษา มหาวิทยาลัยพายัพ – นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

2. การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ (Informal Instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ					
2.1 ด้านความรู้ (Knowledge)	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
2.1.1 การวัดความสำเร็จของวิชานี้ผู้สอนจะดูที่ความ- สุข และไม่เครียดในการเรียนการสอนวิชานี้	3.06	0.61	ค่อนข้างสูง	2.96	0.68	ค่อนข้างสูง
2.1.2 วิชานี้ผู้เรียนกำหนดเวลาเรียนโดยกลุ่มเองทำให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมมาก	2.80	0.64	ค่อนข้างสูง	2.83	0.62	ค่อนข้างสูง
2.1.3 กำหนดการแต่งกาย/วินัยการเรียน /กิริยามาร- ยาทโดยกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรักและเห็น คุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น	2.97	0.65	ค่อนข้างสูง	2.82	0.74	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านความรู้	2.94	0.44	ค่อนข้างสูง	2.87	0.53	ค่อนข้างสูง
2.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
2.2.1 เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จการเรียนวิชานี้ผู้สอน จะดูที่พฤติกรรมมีส่วนร่วมทำให้ผู้เรียนเห็น คุณค่าของวิชาจริยธรรมธุรกิจมากขึ้น	3.13	0.50	ค่อนข้างสูง	3.00	0.54	ค่อนข้างสูง
2.2.2 การกำหนดพฤติกรรมเข้าเรียนสม่ำเสมอโดย กลุ่มจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนวิชานี้ มากขึ้น	3.19	2.43	ค่อนข้างสูง	2.81	0.63	ค่อนข้างสูง
2.2.3 การให้ผู้เรียนกำหนดระเบียบวินัย และข้อบังคับ โดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนชอบ และพยายามปรับ- ปรุงข้อบกพร่องของตนเองเพื่อให้เข้ากับกลุ่มได้	3.06	0.53	ค่อนข้างสูง	2.91	0.59	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านทัศนคติ	3.13	0.87	ค่อนข้างสูง	2.91	0.45	ค่อนข้างสูง
2.3 ด้านทักษะ (Skills)						
2.3.1 ความดี คุณธรรมไม่สามารถวัดด้วยตัวเลขได้ แต่ ดูจากการประพฤติปฏิบัติตน การทำงานร่วมกัน ในกลุ่ม	3.29	0.61	สูง	3.16	0.67	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

2.3.2 การกำหนดพฤติกรรมโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียน สะสมความรับผิดชอบ และมีนิสัยมุ่งมั่นรวมได้	3.08	0.48	ค่อนข้างสูง	2.98	0.53	ค่อนข้างสูง
2.3.3 ระเบียบวินัยที่กำหนดโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียน ถูกขัดเกลาภิยามารยาท และวินัยการดำเนิน ชีวิตมากขึ้น	3.12	0.54	ค่อนข้างสูง	3.15	2.57	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการด้านทักษะ	3.16	0.38	ค่อนข้างสูง	3.09	0.91	ค่อนข้างสูง

อิทธิพลของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมแบบบูรณาการ (Integrated instilling) ในกระบวนการมีต่อผลลัพธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.23)

4.5.3. 1 นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-การวัดผลสัมฤทธิ์ของวิชานี้ผู้สอนดูที่ผู้เรียนมีการแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มมากขึ้น

-การวัดผลสัมฤทธิ์ของวิชานี้ผู้สอนดูที่ความรับผิดชอบของผู้เรียนว่าดีขึ้น มีความสุขขึ้น และไม่เกรียดยทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชานี้มากขึ้น

-วิชานี้กำหนดการแต่งกาย/วินัยการเรียน/กิริยามารยาทโดยกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญของกฎระเบียบทางสังคมมากขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

(2.1) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อ ทัศนคติอยู่ในระดับสูงได้แก่

-การวัดผลสำเร็จจากการแสดงออก และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนไม่ต้องกังวลกับการสอบภาคปฏิบัติและมีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น

(2.2) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อ ทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูงได้แก่

-การตัดสินใจผลสำเร็จการเรียนวิชาที่ดูความรับผิดชอบเป็นหลักจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาจริยธรรมธุรกิจในวิชาชีพการบริหารธุรกิจมากขึ้น

(2.3) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อ ทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่

-การกำหนดระเบียบวินัยและข้อบังคับ โดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนไม่ชอบ เพราะเกิดความแตกแยก

(3) ด้านทักษะ (Skills)

(3.1) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในระดับสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-ความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อส่วนรวมนั้นสามารถฝึกฝนได้จากการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม

-การให้ความสำคัญกับคุณค่าของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้

(3.2) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในระดับค่อนข้างสูงได้แก่

-กิริยามารยาท และวินัยการดำเนินชีวิตแท้จริงก็มาจากข้อกำหนดของกลุ่ม ดังนั้นการใช้กลุ่มเป็นผู้จัดเลาพฤติกรรมสมาชิกเป็นความคิดที่ถูกต้องเพราะจะสร้างนิสัยความรักความจงรักภักดีต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น

4.5.3. 2 นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

(1) ด้านความรู้ (Knowledge)

การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่

-วิชานี้กำหนดการแต่งกาย/วินัยการเรียน/กิริยามารยาทโดยกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญของกฎระเบียบทางสังคมมากขึ้น

-การวัดผลสัมฤทธิ์ของวิชานี้ผู้สอนดูที่ความรับผิดชอบของผู้เรียนว่าดีขึ้น มีความสุขขึ้น และไม่เครียดทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชานี้มากขึ้น

-การวัดผลสัมฤทธิ์ของวิชานี้ผู้สอนดูที่ผู้เรียนมีการแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มมากขึ้น

(2) ด้านทัศนคติ (Attitudes)

(2.1) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

-การวัดผลสำเร็จจากการแสดงออก และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนไม่ต้องกังวลกับการสอบภาคปฏิบัติและมีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น

-การตัดสินใจสำเร็จการเรียนรู้วิชาดูที่ความรับผิดชอบเป็นหลักจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาจริยธรรมธุรกิจในวิชาชีพการบริหารธุรกิจมากขึ้น

(2.2) การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่

-การกำหนดระเบียบวินัยและข้อบังคับโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนไม่ชอบ เพราะเกิดความแตกแยก

(3) ด้านทักษะ (Skills)

การปลูกฝังแบบบูรณาการในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในระดับค่อนข้างสูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

-การให้ความสำคัญกับคุณค่าของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้

-ความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อส่วนรวมนั้นสามารถฝึกฝนได้จากการทำกิจ-กรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม

-กิจกรรมรายาบท และวินัยการดำเนินชีวิตแท้จริงก็มาจากข้อกำหนดของกลุ่มดังนั้นการใช้กลุ่มเป็นผู้ขับเคลื่อนพฤติกรรมสมาชิกเป็นความคิดที่ถูกต้องเพราะจะสร้างนิสัยความรักความจงรักภักดีต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น

ตารางที่ 4.22 รายละเอียดผลลัพธ์จากการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบไม่เป็นทางการ (Informal instilling) ในการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะระหว่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ – นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

3. การปลูกฝังแบบบูรณาการ (Integrated Instilling)	ผลลัพธ์ (Outcomes) รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจต่างๆ					
	มหาวิทยาลัยพายัพ			มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
3.1 ด้านความรู้ (Knowledge)						
3.1.1 การวัดผลสัมฤทธิ์ของวิชาให้ผู้สอนดูที่ความรับผิดชอบของผู้เรียนว่าดีขึ้น มีความสุขขึ้น และไม่เครียดทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชานี้มากขึ้น	3.18	0.52	ค่อนข้างสูง	2.98	0.63	ค่อนข้างสูง
3.1.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ของวิชาให้ผู้สอนดูที่ผู้เรียนมีการแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มมากขึ้น	3.24	0.50	ค่อนข้างสูง	3.06	0.59	ค่อนข้างสูง
3.1.3 วิชาที่กำหนดการแต่งกาย/วินัยการเรียน/กิจกรรมรายาบทโดยกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญของกฎระเบียบทางสังคมมากขึ้น	3.05	0.59	ค่อนข้างสูง	2.90	0.65	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านความรู้	3.16	0.38	ค่อนข้างสูง	2.98	0.49	ค่อนข้างสูง
3.2 ด้านทัศนคติ (Attitudes)						
3.2.1 การตัดสินใจสำเร็จการเรียนรู้วิชาที่ความรับผิดชอบเป็นหลักจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชา-จริยธรรมธุรกิจในการบริหารธุรกิจมากขึ้น	3.15	0.47	ค่อนข้างสูง	3.02	0.51	ค่อนข้างสูง
3.2.2 การวัดผลสำเร็จจากการแสดงออก และความ-คิดริเริ่มสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนไม่ต้องกังวลกับการสอบภาคปฏิบัติและมีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น	3.26	0.50	สูง	3.07	0.48	ค่อนข้างสูง
3.2.3 การกำหนดระเบียบวินัยและข้อบังคับโดยกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนไม่ชอบเพราะเกิดความแตกแยก	2.46	0.75	ค่อนข้างต่ำ	2.32	0.67	ค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านทัศนคติ	2.96	0.36	ค่อนข้างสูง	2.81	0.33	ค่อนข้างสูง
3.3. ด้านทักษะ (Skills)						
3.3.1 ความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อส่วนรวมนั้นสามารถฝึกฝนได้จากการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม	3.31	0.49	สูง	3.07	0.61	ค่อนข้างสูง
3.3.2 การให้ความสำคัญกับคุณค่าของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้	3.26	0.51	สูง	3.17	0.43	ค่อนข้างสูง
3.3.3 กิริยามารยาท และวินัยการดำเนินชีวิตแท้จริงก็มาจากข้อกำหนดของกลุ่มดังนั้นการใช้กลุ่มเป็นผู้ขัดเกลาพฤติกรรมสมาชิกเป็นความคิดที่ถูกต้องเพราะจะสร้างนิสัยความรักความจงรักภักดีต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น	3.15	0.69	ค่อนข้างสูง	3.06	0.59	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยการปลูกฝังแบบบูรณาการด้านทักษะ	3.24	0.38	ค่อนข้างสูง	3.10	0.42	ค่อนข้างสูง

กล่าวโดยสรุปรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจทั้งสามรูปแบบที่ส่งผลลัพธ์แต่ละด้านตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันดังนี้

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจทั้ง 3 รูปแบบ (ตารางที่ 4.24)

1.1 การปลูกฝังจริยธรรมแบบบูรณาการทั้งนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเห็นว่าเป็นรูปแบบการปลูกฝังที่ดีที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบทางการและการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ การปลูกฝังจริยธรรมแบบบูรณาการนี้จะทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ มี

ทัศนคติที่ดี และเสริมสร้างอุปนิสัยและทักษะจากเนื้อหาวิชา กระบวนการการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จของการเรียนการสอน ด้วยค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง

1.2 การปลูกฝังที่มีประสิทธิภาพรองลงมาจากการปลูกฝังแบบบูรณาการก็คือ การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ โดยที่นักศึกษาทั้งสองสถาบันเห็นว่า การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการจะส่งผลต่อการได้รับความรู้ ทัศนคติที่ดี และเสริมสร้างทักษะที่ดีให้กับนักศึกษาทั้งสองสถาบันรองลงมาจาก การปลูกฝังแบบบูรณาการด้วยค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง

1.3 การปลูกฝังที่มีประสิทธิภาพอยู่ในอันดับสุดท้าย เมื่อเปรียบเทียบกับ การปลูกฝังทั้งสามรูปแบบตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญก็คือ การปลูกฝังแบบเป็นทางการ รูปแบบการปลูกฝังดังกล่าวนี้นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญด้วยค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ

ตารางที่ 4.23 สรุปลักษณะที่เหมือนกัน และแตกต่างกันของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจทั้งสามรูปแบบที่ส่งผลต่อความรู้ ทัศนคติ และทักษะตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพและมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)	ความรู้ (Knowledge) K	ทัศนคติ (Attitude) A	ทักษะ (Skills) S
ตัวแปรต้น (Independent Variables)			
แบบเป็นทางการ (Formal Instilling)	2.88 / 2.52**	2.81 / 2.56**	2.93 / 2.64**
แบบไม่เป็นทางการ (Informal Instilling)	2.91 / 2.87**	3.04 / 2.88**	3.09 / 2.98**
แบบบูรณาการ Integrated Instilling)	3.13 / 3.00**	3.01 / 2.91**	2.99 / 2.95**

หมายเหตุ * มหาวิทยาลัยพายัพ ** มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

2. ข้อแตกต่างของรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจทั้งสามรูปแบบ ที่ส่งผลต่อแต่ละด้านตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันคือ (ตารางที่ 4.25)

2.1 ด้านเนื้อหาวิชา

(1) การปลูกฝังแบบเป็นทางการด้านเนื้อหาวิชาพบว่า ผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยคะแนนทาง ด้านความรู้ และด้านทักษะ ระหว่างมหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่านักศึกษาทั้งสองสถาบัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกฝังที่ใช้เนื้อหาวิชาในรูปแบบเป็นทางการแตกต่างกัน ส่วนผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยทาง ด้านทัศนคติระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างไร

(2) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการ พบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ ทัศนคติ และทักษะ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงถึงรูปแบบการปลูกฝังที่ใช้เนื้อหาวิชาแบบไม่เป็นทางการ นั้นนักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความ คิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(3) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการพบว่า ผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยคะแนน ทางด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกฝังที่ใช้เนื้อหาวิชาแบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกันแต่อย่างใด

2.2 ด้านกระบวนการการเรียนการสอน

(1) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบเป็นทางการ พบว่าผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยคะแนน ทางด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่านักศึกษาทั้งสองสถาบันมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแตกต่างกัน

(2) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการพบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนทางด้านความรู้ และทัศนคติ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ารูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบไม่เป็นทางการที่มีอยู่ในกระบวนการการเรียน การสอนของนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด ส่วนผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยทางด้าน ทักษะพบว่านักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(3) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการพบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ย คะแนนทางด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าความคิดเห็นของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการปลูกฝังแบบบูรณาการ ในกระบวนการการเรียนการสอนนั้นมีความแตกต่างกัน

2.3 ด้านการประเมินผล

(1) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบเป็นทางการพบว่าผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยคะแนน ทางด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาทั้งสองสถาบันในการวัดผลประเมินผลของการปลูกฝังในรูปแบบเป็นทางการมีความแตกต่างกัน

(2) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการพบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ และทัศนคติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลในการปลูกฝังจริยธรรมแบบไม่เป็นทางการแตกต่างกัน ส่วนผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยทางด้านทักษะระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างไรก็ตาม แสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการของนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่มีความแตกต่างกัน

(3) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการพบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ และทัศนคติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการวัดผลประเมินผลของการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบบูรณาการนั้นนักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยทางด้านทักษะระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างไรก็ตาม แสดงว่าการวัดผลประเมินผลของการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการนักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.4 ด้านการกำหนดเครื่องชี้วัด

(1) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบเป็นทางการ พบว่าผลลัพธ์ค่าเฉลี่ยคะแนนทางด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะ ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบเป็นทางการแตกต่างกัน

(2) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบไม่เป็นทางการ พบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของทัศนคติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จแบบไม่เป็นทางการที่แตกต่างกัน ส่วนผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยทางด้านความรู้และทักษะระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จแบบไม่เป็นทางการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างไรก็ตาม

(3) การปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจในรูปแบบบูรณาการพบว่า ผลลัพธ์ทางด้านค่าเฉลี่ยคะแนนของความรู้ ทัศนคติ และทักษะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแบบบูรณาการของนักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความเห็นแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 ภาพรวมผลลัพธ์ (Outcomes) ที่เกิดจากรูปแบบการปลูกฝังจริยธรรมธุรกิจแต่ละรูปแบบด้านทัศนคติ

รูปแบบการปลูกฝังจริยธรรม	มหาวิทยาลัยพายัพ		มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		t-test	มหาวิทยาลัยพายัพ		มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		t-test											
	ด้านความรู้					ด้านทัศนคติ					ด้านทักษะ										
	$\bar{X}$	SD	แปลว่า	$\bar{X}$		SD	แปลว่า	$\bar{X}$	SD		แปลว่า	$\bar{X}$	SD	แปลว่า							
1. ด้านข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา																					
-การปลูกฝังแบบเป็นทางการ	2.84	0.42	ก่อนข้างสูง	2.46	0.48	ก่อนข้างต่ำ	7.16 [*]	2.79	0.30	ก่อนข้างสูง	2.73	0.31	ก่อนข้างสูง	1.68	3.10	0.36	ก่อนข้างสูง	2.89	0.37	ก่อนข้างสูง	4.90 [*]
-การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ	2.85	0.41	ก่อนข้างสูง	2.94	0.39	ก่อนข้างสูง	-1.92	2.82	0.43	ก่อนข้างสูง	2.79	0.35	ก่อนข้างสูง	0.66	3.10	0.34	ก่อนข้างสูง	3.02	0.36	ก่อนข้างสูง	1.95
-การปลูกฝังแบบบูรณาการ	3.18	0.28	ก่อนข้างสูง	3.11	0.36	ก่อนข้างสูง	1.83	3.14	0.31	ก่อนข้างสูง	3.10	0.34	ก่อนข้างสูง	1.04	3.12	0.28	ก่อนข้างสูง	3.13	0.36	ก่อนข้างสูง	-0.26
2. ด้านกระบวนการการเรียนรู้และการตอน																					
-การปลูกฝังแบบเป็นทางการ	2.88	0.37	ก่อนข้างสูง	2.66	0.46	ก่อนข้างสูง	4.47 [*]	2.85	0.4	ก่อนข้างสูง	2.62	0.50	ก่อนข้างสูง	4.30 [*]	2.98	0.37	ก่อนข้างสูง	2.73	0.47	ก่อนข้างสูง	5.01 [*]
-การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ	2.84	0.42	ก่อนข้างสูง	2.86	0.39	ก่อนข้างสูง	-0.42	3.07	0.35	ก่อนข้างสูง	3.00	0.40	ก่อนข้างสูง	1.58	2.99	0.39	ก่อนข้างสูง	2.79	0.38	ก่อนข้างสูง	4.45 [*]
-การปลูกฝังแบบบูรณาการ	3.20	0.29	ก่อนข้างสูง	3.07	0.31	ก่อนข้างสูง	3.70 [*]	3.19	0.29	ก่อนข้างสูง	3.09	0.28	ก่อนข้างสูง	3.01 [*]	3.02	0.27	ก่อนข้างสูง	2.93	0.22	ก่อนข้างสูง	3.16 [*]
3. ด้านการประเมินผล																					
-การปลูกฝังแบบเป็นทางการ	2.99	0.52	ก่อนข้างสูง	2.49	0.70	ก่อนข้างต่ำ	6.84 [*]	2.74	0.58	ก่อนข้างสูง	2.31	0.71	ก่อนข้างต่ำ	5.61 [*]	2.78	0.62	ก่อนข้างสูง	2.37	0.70	ก่อนข้างต่ำ	5.27 [*]
-การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ	3.02	0.50	ก่อนข้างสูง	2.80	0.49	ก่อนข้างสูง	3.80 [*]	3.14	0.45	ก่อนข้างสูง	2.83	0.50	ก่อนข้างสูง	5.55 [*]	3.13	0.42	ก่อนข้างสูง	3.00	0.95	ก่อนข้างสูง	1.46
-การปลูกฝังแบบบูรณาการ	2.99	0.39	ก่อนข้างสูง	2.84	0.42	ก่อนข้างสูง	3.15 [*]	2.74	0.35	ก่อนข้างสูง	2.65	0.34	ก่อนข้างสูง	2.23 [*]	2.57	0.39	ก่อนข้างสูง	2.62	0.45	ก่อนข้างสูง	-1.00
4. ด้านการรับรู้ความเท่าเรือ																					
-การปลูกฝังแบบเป็นทางการ	2.82	0.49	ก่อนข้างสูง	2.46	0.64	ก่อนข้างต่ำ	5.33 [*]	2.85	0.46	ก่อนข้างสูง	2.56	0.62	ก่อนข้างสูง	4.48 [*]	2.85	0.47	ก่อนข้างสูง	2.58	0.59	ก่อนข้างสูง	4.28 [*]
-การปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการ	2.94	0.44	ก่อนข้างสูง	2.87	0.53	ก่อนข้างสูง	1.21	3.13	0.87	ก่อนข้างสูง	2.91	0.45	ก่อนข้างสูง	2.78 [*]	3.16	0.38	ก่อนข้างสูง	3.09	0.91	ก่อนข้างสูง	0.83
-การปลูกฝังแบบบูรณาการ	3.16	0.38	ก่อนข้างสูง	2.98	0.49	ก่อนข้างสูง	3.47 [*]	2.96	0.36	ก่อนข้างสูง	2.81	0.33	ก่อนข้างสูง	3.72 [*]	3.24	0.38	ก่อนข้างสูง	3.10	0.42	ก่อนข้างสูง	2.97 [*]

Sig. 0.05, P > 0.05^{*}